

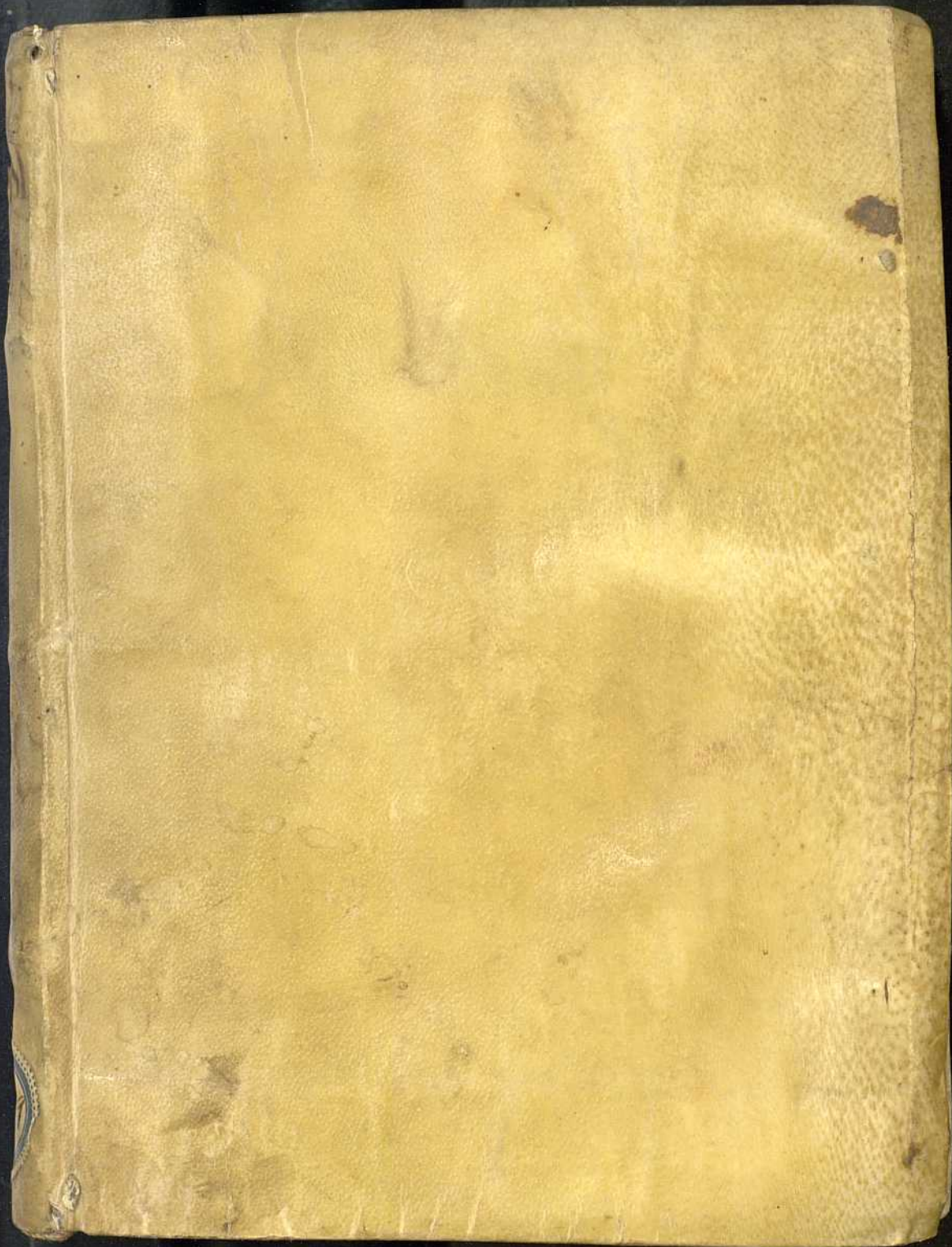
19

MEVSI

Grass 10/10

122

No A  
1-299



Biblioteca Universitaria  
CADA  
Sala A  
Exhibente 1  
Tabla  
Numero 2.99

0  
1  
2  
3  
4  
5  
6  
7  
8  
9  
10  
11  
12  
13  
14  
15  
16  
17  
18  
19

17 oto 7-12.

1  
5-240



17 oto 7-12.

Biblioteca	Universitaria
Clase	A
Edic. no.	1
Tabla	
Valor	2.99

1
5-240



1874  
MAY 11 1874  
OFFICE OF THE  
SECRETARY OF THE  
NAVY  
WASHINGTON



INDEX AVCTORVM.

- Terentius, 44.  
Tertullianus, 7. 25. 29. 33. 56.  
Themistius, 23. 31. 51.  
Theocritus, 54.  
Theodoretus, 33.  
Theon, 48. 54.  
Theophrastus, 16. 74.      *Emend.* 82.  
Tibullus, 59.  
Varro, 20.  
Velleius, 80.  
Virgilius, 70. 72.  
Xiphilinus, 23.  
Zenobius, 56.  
Zosimus, 2. 94.

F I N I S.

IOANNIS MEVRSI *Authoris Damnae Opus  
ven. permissu*  
PANATHENÆA. (3)

S I V E,  
DE  
M I N E R V Æ

Illo gemino festo,  
Liber Singularis.



LVGDVNI BATAVORVM,  
Ex Officinâ ELZEVIRIANA.

ANNO MDIO. C. XIX.



~~PARIS. 1617.~~  
~~ANNO. DOMINI. 1617.~~  
~~IN. V. M. D. C. XVII.~~  
~~OPUS. OPERIS. OPERUM.~~  
~~OPUS. OPERIS. OPERUM.~~  
~~OPUS. OPERIS. OPERUM.~~  
~~OPUS. OPERIS. OPERUM.~~  
~~OPUS. OPERIS. OPERUM.~~  
~~OPUS. OPERIS. OPERUM.~~

PANATHENÆA  
VNIVS. GEMINO. NOMINE. DEÆ  
GEMINVM. VNO. NOMINE. FESTVM  
IOANNES. MEVRSIVS  
AMICITIÆ. MONVMENTVM  
DO. DICO. CONS  
LIB. MER  
A. H. M. D. M. A

SERIES CAPITVM.

CAP. I.

**P** Anathenaa, festum Mineruae apud Athenienses maximum.

CAP. II.

Præus Α'θλώαα, inde Παναθλώαα dicta.

CAP. III.

Antiqua valde; quippe ab Erichthonio primum, Orphæove, instituta: atq; à Theseo renouata.

CAP. IV.

Nonnullis eadem cum Quinquatribus Romanorum existimata, itaq; nomina apud Auctores commutata.

CAP. V.

Per quot dies celebrata. Epicteti apud Stobæum ἀνέκδοτον locus emendatus.

CAP. VI.

Ac duplicia quidem erant; illa, Minora: ista, Maiora. Scholiasta Aristophanis ingens error indicatus. Quo utroq; tempore acta; ac Minoribus aperiri mare captum.

CAP. VII.

Et certamen in minoribus celebratum, idq; triplex. Eius cura Athlotheris demandata. Illi quot, & unde lecti; ac quàm diu munere isto fungi soliti.

CAP. VIII.

Primò equestre agitatam, idq; lampadarium erat. Ab initio pedestre, quando equestre esse cæperit. Quonam tempore, item ubi, celebratum.

CAP.

SERIES CAPITVM.

CAP. IX.

Posthæc Gymnicum, etiam Ε'υαρδρίας ἀγών nuncupatum. Quando illud institutum, deinde ubi agitatam. Stadium ei suum fuit, Παναθλωαϊκὸν appellatum; à Lycurgo primum structum, ab Herode renouatum.

CAP. X.

Inde Musicum; idq; à quo institutum, & quo loco agi solitum. Conventus in eo tibicinum, Σωαυλία indigetatus; & insignis hæc de re Hesychij locus restitutus. Citharà quis primus victor, & quando fuerit. Laudes quoque aliquorum decantatæ, ac chorus circularis datus; & dramatibus quaternis à Poëtis concertatum, quæ coniunctio Τετραλογία appellata.

CAP. XI.

Certaminibus his victores epulum sodalibus suis exhibebant; ipsi coronam, eamq; oleaginam accipiebant: item oleum, ex ijs oleis, quæ Μορίας nominata, & iuxta Academiam erant. Alij collatum id fuisse dicunt. Erat autem vrceus totus; & exportare Atticâ licitum, cum hoc aliàs interdictum.

CAP. XII.

Pyrrhichistæ quoq; dati, ijq; pueri investes. Et cur id factum. Triremibus etiam apud Sunium decertatum.

CAP. XIII.

Etiam gladiatores dati; idq; quando initium sumpserit, & quam diu obtinuerit.

\* 3

CAP.



SERIES CAPITVM.

CAP. XIV.

Nefas autem horum ludorum quicquam spectare in veste tinctâ; & pecunia ex arario data populo, emendo in theatro loco.

CAP. XV.

Sacrum item ingens factum; ad quod bouem vrbes omnes, quæ colonie Atheniensium, mittere solita. Vnde visceratio quoq; & epulum, populo; in quo pocula visita, quæ Πανάθωαινα dicta.

CAP. XVI.

In Maioribus eadem ferè visitata.

CAP. XVII.

Nisi quod peplus tunc deductus. Scholiastæ Aristophanis error quidam indicatus.

CAP. XVIII.

Iste verò qualis fuerit, quidve in eo intertextum. Libellus, qui inscriptus Πέπλος, an Aristotelis Stagiritæ, inquisitum. Deinde quo colore fuerit. Lutatij error. A quibus textus, & textura quæ præfecta. Ερρασίνας. Item quando. Scholiastæ Euripidis error.

CAP. XIX.

Cum magnâ pompâ deduci solitus; quæ extra urbem instituta, in Ceramico, idq; iuxta Leocorium, quod ibi erat. Pompa illa qualis fuerit. Peplus è naui suspensus, quæ Mineruæ apparata, per Ceramicum ad Cereris Eleusiniæ templum ducebatur. Et naus ista terrâ ibat, instrumentis subterraneis provoluta, impellentibus eam remis,

SERIES CAPITVM.

mis, implente sinum vento secundo; quam in rem Virgilij locus illustratus. Mox templum Cereris circumuecta, præter murum Pelasgicum, & Apollinis Pythij fanum, in locum suum reducebatur. Inde peplus in arcem ductus, præter Mercurios; unde tabulatum ibi Aristagoræ meretrici, amastæ suæ, à Demetrio collocatum. Eius partes inferiores si contaminari fortè contigisset, erat destinatus quidam, qui ablueret, Κατέπιπής ex re dictus. Mox Mineruæ simulacro infernebatur, cui è floribus lectus apparatus erat, Πλακίς dictus.

CAP. XX.

In pompâ senes incedebant, cum olea ramo; unde Καλλοφόροι dicti. Hesychij locus restitutus. Illi autem ad hoc lecti, qui florente formâ essent. Aristophanis dieterium, & Grammaticorum error. Etiam anus, pariter ac senes, pompam istam deducebant.

CAP. XXI.

Viri quoq; etate florentes, iugis cum armis; & mulieres. Illos inquilini secuti, cum ligonibus, Σκαθηφόροι nuncupati; istas, eorum uxores, cum hydriâ, Ἰδριαφόροι dictæ. Aelianus restitutus, & Hesychius illustratus.

CAP. XXII.

Et ephēbi, pæana canentes; cum coronâ, chlamydeq;. Ea corona è milio erat, chlamys nigra; idque quare, & quàm diu: inde alba, & à quo id institutum.

CAP. XXIII.

Denique virgines procedebant, cum canistris; unde Κωνφόροι dictæ. His iniecta velamenta, Ἰσπιδες appel-

SERIES CAPITVM.

appellata. Adseruata verò ab illis, qui Ἀρχιθεωποὶ dicti, eamq; in rem Andocidis locus restitutus. Et, pompâ instans, hi inter virgines distribuebant; castitati, prius quàm id facerent, per aliquot dies operam dantes. Virgines autem è primatibus istæ erant: sororq; Harmonij contumeliâ hic affecta. Cum virginibus filie inquilinorum ibant, pro pedissequis; umbellamq; & sellam, ferentes: unde etiam Διπροφόροι appellata.

CAP. XXIV.

Agmen pueri claudebant, tunicis amicti, quæ Πανδαμυροὶ nuncupatae. Curam verò pompæ omnem οὐ Νομοφύλακες sustinebant, fasciâ albâ coronati. Pollucis locus emendatus. Vbi instrui pompa solita. Πομπῶν.

CAP. XXV.

Deinde Homeri quoque carmina à rhapsodis recitata; idq; à quo institutum.

CAP. XXVI.

Coronæ etiam honoris ergo aureæ data, & pronuntia-ri id publicè per præconem in certamine gymnico solitum. Præco item Atheniensibus pariter atq; Platæensibus benè ut esset precabatur; idq; quando institutum. Capitini quoq; dimitti soliti.

CAP. XXVII.

Qui cætera festa quinquennialia accurabant, Ἰεροποιοὶ nominati, Panathenæa hæc non item; quæ & à Themistocle exule apud Magnesium celebrata. Denique eorum mystica ratio.

IOAN.

IOANNIS MEVRSI

PANATHENÆA.

SIVE

DE

MINERVÆ

Gemino illo apud Athenienses festo,

Liber Singularis.

CAPVT I.

Panathenæa, festum Mineruæ apud Athenienses maximum.



MINERVÆ festum apud Athenienses multò celeberrimum fuisse Panathenæa, res est omnibus factis nota. Sed quo modo celebrari illud solitum, non æquè omnibus constat. Mihi visum, quæ de eo obseruauit, illustrandæ Antiquitati, hic proponere. Mentio eius apud Hesychium. Παναθηναία. ἡ τῶν Ἀθηναίων ἑορτή, καὶ ἀγών. Et apud Eustathium, ad Iliad. 6. Ἐορτὴ γὰρ κοινὴ πάντων Βοιωτῶν ὡς περὶ καὶ ἡ τῶν Ἰώνων, Πανιώνια. ὁμοίον καὶ τὸ Παναθηναία. Et alibi. Ὁμοίως

A

ἢ

δὲ πύρα τοῖς Παναθηναίοις καὶ τῇ Παναθλήναια ἑορτῇ. Minerva autem, quod iam dixi, sacrum fuisse, multi nos Auctores docent. Pollux lib. I. cap. I. sect. XXXII. ubi festa quaedam recenset. Μεσῶν, Μεσεία. Ἐρμῆ, Ἐρμαία. Διὸς, Διάσια, καὶ Παῖδια. Ἀθηναῖς, Παναθηναία. Scholiastes Euripidis Hecubâ. Παναθηναία, ἑορτὴ τῆς Ἀθληαῖς. Theodoretus Therapeut. VII. Τετρίσις καὶ ἑορτῆς, καὶ πανηγύρεις, καὶ δημοθονιάς, Ἰππιτελεῖν ὁ τῶν ἀνθρώπων ἀλάστωρ ἐνομοθέτησέ, Παῖδια μὲν, καὶ Διάσια, τῷ Διὶ. καὶ Ἡραία, τῇ Ἡρᾷ καὶ τῇ Ἀθηναῖ, Παναθηναία. Libanius Declam. XIV. Μηδ' ὀρέσθω πίνυν ὁ βωμὸς, μέγρις αὐθραπύθηται Παναθηναίοις μὲν Ἀθληαῖ, μυσηροῖς δὲ Δημήτηρ. Erat verò longè maximum. Scholiastes Aristophanis Νεφέλαις. Παναθλήναια ἑορτὴν παρ' Ἀθληαίοις εἶναι μεγίστην ἄδειται.

## CAP. II.

*Prius Ἀθηναία, inde Παναθηναία dicta.*

**A**C primitus quidem Ἀθλήναια dicebantur. Harpocraton, ubi de ijs agit. Πρὸ τέττα δὲ Ἀθλήναια ἐκαλεῖτο, ὡς δεδήλωκεν Ἰστῶν ἐν τρίτῃ τῶν Ἀθηναίων. Suidas. τὰ δὲ Παναθηναία, πρῶτον Ἀθηναία ἐκαλεῖτο. Pausanias in Arcadicis. οὐχὶ ἐπὶ δὲ τῇ παρ' Ἀθηναίοις Παναθλήναια πηλοῦναι πρῶτον ἴσσοφαινομεν. πύτω γὰρ τῷ ἀγῶνι Ἀθλήναια ὄνομα λῶ. Inuenioque eo nomine apud Scholiasten Aristophanis Anibus. τῇ Ἀθληαῖ, Πολιάδι ἔση; πέ-  
πλη

πλη ἐγίνετο πανθηναϊκῶν, ὃν ἀνέφερον ἐν τῇ πομπῇ τῶν Ἀθληαίων. Inde Παναθλήναια dicta, postquam Theseus omnes Atticæ inhabitatores ἐ vicis in vnas Athenas reduxisset. Pausanias, loco iam citato. Παναθλήναια δὲ κληθῆναι φασὶν Ἰππὶ Θεσέως, ὅτι ἔσπεδ Ἀθηναίων ἐπέστη, συνειλεγμένων εἰς μίαν ἀπάντων πόλιν. Vel quod Atticæ populi ea celebrarent. Plutarchus Theseo. Παναθλήναια θυσίαν ἐποίησε κωνίω. Scholiastes Euripidis Hecubâ. Παναθλήναια, ἑορτὴ τῆς Ἀθληαῖς, πάντων Ἀθληαίων συνιόντων ἐκείσε.

## CAP. III.

*Antiqua valdè; quippe ab Erichthonio primum, Orpheove, instituta: atque à Theseo renouata.*

**E**Rant verò antiquissima; adeoque cum Eleusinijs certabant. Aristides in Panathenaicâ. Ἐνδοξότατοι πάντων οἱ κατὰ τὴν Ἑλλάδα ἀγῶνες. Ἐ μὲν τέττων πρῶτον οὐκ ἔστι τῶν Παναθληαίων. εἰ δὲ βέλει, ὁ τῶν Ἑλλοσνίων. Origo eorum ante Thesei tempora fuit; &c. cum prius Ἀθλήναια dicerentur, ab eo Παναθλήναια sunt appellata, vt vidimus in citatis iam Pausaniæ verbis. De Theseo auctore, est Plutarchi quoque locus, in eius vitâ. τὸ ἄστυ, τὴν τε πόλιν, Ἀθληαῖς προσσηγόρευσε καὶ Παναθλήναια θυσίαν ἐποίησε κωνίω. Sunt qui ad Erichthonium ea referant. Harpocraton. Ἡραγε δὲ τὴν ἑορτὴν (τῇ Παναθηναία)

θήναια) Ερχθόνι. ὁ Ἡφαίστος, καθὰ Φασὶν Ἑλλάνικες  
 πὲρ Ἰ. Ἀνδροπίαν, ἐκάπερ. ἐν πρώτῃ Ἀττιδ. Alij Or-  
 pheum auctorem faciunt. Theodoretus Thera-  
 peut. I. καὶ τῶν Διονυσίων, καὶ τῶν Παναθηναίων, καὶ Ἰφι-  
 τοι καὶ τῶν Θεομοφορέων, καὶ τῶν Ἑλδουσιῶν, τὰς τελε-  
 τὰς Ὀρφείας, αἰὲρ Ὀδρύσις, εἰς τὰς Ἀθλίνας ἐκόμισεν.  
 Sed distinguendum est, sciendumque; duplicem  
 festi institutionem esse: ac primæ auctorem  
 Erichthonium, siue Orpheum; à quo nempe  
 Ἀθλίνα dicta: alterius Theseum, qui Παναθήναια  
 illa appellauerit. Video distinctionem apud Sui-  
 dam. Παναθήναια, ἑορτὴ Ἰπὶ τῷ Ἰπὶ Θεσέως γιορμὴ  
 συνοικισμῶ. πρώτον Ἰπὸ Ἑρχθόνις, τῷ Ἡφαίστῳ καὶ Ἀθη-  
 ναῖς, ὕστερον δὲ Ἰπὸ Θεσέως, συναγαγόντι τὰς δῆμους εἰς  
 ἄστυ. Quæ totidem verbis Apostolius, Cent. xv.  
 Prouerb. LXXX. Prioris institutionis, quæ ab  
 Erichthonio facta, meminit etiam Apollodorus  
 lib. III. Ἐν δὲ τῷ τεμνίει τραφεὶς Ἑρχθόνι. Ἰπὸ αὐ-  
 τῆς Ἀθηναῖς, ἐκβαλὼν Ἀμφικτύονα, ἐκασίλωσεν Ἀθη-  
 ναίων. καὶ τὸ ἐν ἀκροπόλει ζῶον τῆς Ἀθηναῖς ἰδρύσαστο, καὶ  
 τῶν Παναθηναίων τὴν ἑορτὴν συνεστήσαστο. Eadem mox  
 refert Ægeum, Thesei patrem, celebrasse. Ἀυ-  
 τὸς δὲ (ὁ Αἰγῶς) ἦκεν εἰς Ἀθλίνας, καὶ τὸν τῶν Παναθη-  
 ναίων ἀγῶνα ἐπέτελει. Vocat ille utrobique, pro sui  
 xui appellatione, Παναθήναια, quæ tunc temporis  
 Ἀθήναια indigetata. Idem facit Diodorus Sicu-  
 lus Biblioth. lib. IV. τῶν Ἰ. Μίνω. ἡμῶν Ἀνδρογέως  
 ἰδρὲ εἰς τὰς Ἀθλίνας καθήνησε, Παναθηναίων συντελεμνῶν,  
 Αἰγῶς βασιλεύοντι.

## CAP. IV.

*Nonnullis eadem cum Quinquatribus Romano-  
 rum existimata, itaq; nomina apud Au-  
 ctore commutata.*

**S**VNT qui eadem cum Quinquatribus Roma-  
 norum existimauerint, aut Quinquatria ea-  
 dem cum Panathenæis. Itaque est apud Charisium lib. I. *Quinquatrus*. Παναθήναια. Et Auctores, qui res Romanas Græcè scribunt, Quinquatrus vocant Παναθλίνα. Dionysius Halicarnassæus Antiquit. Rom. lib. II. Ἐορτὴ δὲ αὐτῶν ἐστὶ παρὰ τὰ Παναθήναια, τῷ καλεμνῶ μαρτῶ μινί. Et Xiphilinus in Domitiano. καὶ τὰ Παναθήναια μεγάλως ἑορ-  
 τάζε. Et Athenæus, rem quæ Romæ gesta nar-  
 rans, lib. III. τῆς Ἰ. τῶν Παναθλιναίων ἑορτῆς Ἰπτε-  
 λεμνῆς, δὲ ἰὼ καὶ τὰ δικασήματα ἐστωάσαστο, ἔφη, γε-  
 νέθλιός ἐστι τῆς Ἀλέκτορ. Ἀθλίνας. Vt autem Græci Quinquatrus Romanorum Παναθλίνα inter-  
 pretantur, ita τὰ Παναθλίνα Atheniensium vicif-  
 sim *Quinquatrus* vertit Plinius, lib. xxxv. cap. XI. *Simus (pinxit) iuuenem requiescentem in officinâ  
 fullonis, Quinquatrus celebrantem.*

## CAP. V.

*Per quot dies celebrari ea solita.*

**I**Nitio vno tantum die celebrata. Apparet ex Thucydidis loco, lib. VI. Περίεργον δὲ Παναθηναία τὰ μεγάλα, ἐν ἡμίονον ἡμέρᾳ εἶχ' ὑποπιον ἐγένετο, ἐν ὅσσοις τῶν πολιτῶν τὰς πλὴν πομπῶν πέμφοντες ἀθρόοις γινέσθαι. Postea in plures prolatum. Scholiastes Euripidis Hecubâ. Τὰ Παναθηναία, ἑορτὴ τῆς Ἀθηναῖς, πάντων Ἀθηναίων συνιόντων ἐκεῖσε, καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, πολλὰς ἡμέρας πανηγυρίζοντων. Idque factum ornatus, & magnificentiæ, causâ. Aristidis id verba indicant in Panathenaicâ. Ἐνθυμητέον καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς συμβόλου τῶν λόγων, ὅτι εἰδὲ πλὴν τῶν Παναθηναίων αὐτῶν ἑορτῶν ἡμῖν μιᾶς ἡμέρας ἀνάγκη μετερεῖν. ἀλλ', εἴ γε καὶ τοῦτο δεῖ, προσθεῖναι καὶ τὸ πλεῖστον τῶν ἡμερῶν, κόσμος χάριν, καὶ σεμνότητι, αἰεῖται. Et ecce prima eorum nox commemoratur apud Epictetum Ἀπομνημονεύμασι, in Eclogis Stobæi, quas penes me αἰνεκδότως habeo. Ἐν τῇ περὶ τῆς νυκτὸς τῶν Παναθηναίων ἐδόκειεν ὁ Ἰππάρχου αὐτὸ δὲ οἱ ὀπισθενέμερον, καὶ δευτέρα, αἰνίττειται τὰς εἴματα. Sed corrupta illic verba ita restituo. εἰ ὁ Ἰππάρχου ἀνδρα οἱ ὀπισθενέμερον.

CAP.

## CAP. VI.

*Ac duplicia quidem erant; illa, Minora: ista, Maiora. Scholiastæ Aristophanis ingens error indicatus.*

*Quo item utraq; tempore acta. Circa minora aperiri mare cæptum.*

**S**Ciendum verò duplicia fuisse; illa Minora, ista Maiora appellata. Atque illa quotannis, ista quinto demum anno agitata. Suidas. Διὰ τὰ Παναθηναία ἤγετο Ἀθήνησι· τὰ μὲν, καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν. τὰ δὲ, διὰ πενταετηρίδα. ἢ καὶ μεγάλα ἐκάλεον. Quæ totidem verbis ante illum Harpocration dixerat, quem transcripsit, uti solet. Anonymus in Argumento Midianæ Minora tertio quoque anno, non quotannis, celebrari consueuisse nobis refert. Διάφοροι ὡσαύτως Ἀθηναίοις ἤγοντο ἑορτῆ, ἐν αἷς τῶν Παναθηναίων. ἄπερ τῶν διπλῶν; μικρὰ τε, καὶ μεγάλα. καὶ τὰ μὲν μεγάλα, κατὰ πενταετηρίδα ἐτελεῖτο· τὰ δὲ μικρὰ, κατὰ τριετηρίδα. Magnus error est Scholiastæ Aristophanis, qui Minora vlla fuisse negat. Ad istum enim Pace versum,

*Καὶ σὺ τὰ μεγάλ' ἡμεῖς Παναθηναί' ἄξομεν.*

Ita notat. οὐχ. ὡς καὶ μικρῶν ὄντων τοῦτο φησὶν, ἀλλ' αὐτῶν πλὴν χάριν. Minora celebrata postridie Bendideorum; id est, xx mensis Thargelionis: maiora verò, Hecatombæonis xxiii. Proclus in Timæum Platonis, Comment. I. εἰ δὲ, ὡς ἐξῆς ῥηθήσεται, καὶ Παναθηναίων ὄντων ὑπόκειται, δῆλον ὅτι τὰ μικρὰ

μικρὰ ἢ τὰ αὐτὰ τὰ Παναθηναία. τὰ γὰρ μεγάλα, τοῦ Ἑκατομβαιῶν ἤγετο τρίτη ἀπὸ τῶν. Dixi minora postredie Bendideorum acta; unde est, quod postea ait, & hæc, & ista, circa idem tempus fuisse. Ἐν τοῖς μικροῖς, (Παναθηναίοις) τὰ αὐτὰ γὰρ πρὸ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπελεῖτο τοῖς Βενδιδαίοις. Et alibi iterum, satis clarè. Ὅτι γὰρ μὲν τὰ Παναθηναία (τὰ μικρὰ) τοῖς Βενδιδαίοις εἶπετο, λέγουσιν οἱ Ἱππομνηματισταί. καὶ Ἀριστοτέλης ὁ Ῥόδιος ἰσορεῖ, τὰ μὲν ἐν Πειραιεῖ Βενδιδαία τῇ ἐκάδῃ τοῦ Θαρρηλιῶν Ἰππιδεῖδα, ἔπειτα δὲ τὰς πρὸ τῶν Ἀθηναίων ἑορτάς. Vbi observa, vigesimum diem Bendideis assignari ab Aristotele illo Rhodio; cum alij dicant, decimo nono celebrari consueuisse. Verum leue id discrimen, & vnus tantum diei. Et Minoribus aperiri quidam mare, ac nauigari iterum cœptum, nobis tradunt; quod alij Dionysijs vernis adscribebant. Est in hanc rem iste Aristotelis locus, Περὶ ζώων γενέσεως, lib. I. Ἐκ τῶν Παναθηναίων ὁ πλῆθος. Nam de Minoribus capi debet; cum Maiora Hecatombæone, siue Iunio, agerentur. Ac de istis κατ' ἐξοχὴν loqui censendus Maximus Tyrius, cum à vere ea separat, quo minora peragebantur, Dissert. xxxiii. καὶ διέλαχον αὐτοῖς ἄραι τὰς ἡδονάς. ἢ ῥοῦ, Διονύσια. μετοπαύρου, μυσήρια. καὶ ἄλλων ὅρα ἔχει ἄλλο θεός. Παναθηναία, Σκίρροφόρα, Ἀλῶα, Ἀπατέρια.

CAP.

## CAP. VII.

*Et certamen in minoribus celebratum; idq; triplex. Eius cura Athlothetis demandata. Illi quot, & unde lecti; ac quàm diu munere isto fungi soliti.*

**I**N minoribus certamen erat. Hesychius. Παναθηναία, ἢ τῶν Ἀθηναίων ἑορτή, καὶ ἀγών. Apollodorus lib. I. I. I. Ἦκεν εἰς Ἀθήνας, καὶ τὸν τῶν Παναθηναίων ἀγῶνα ἐπέτελλε. Aristides in Panathenaicâ. Ἐνδοξότατοι πάντων οἱ κατὰ τὴν Ἑλλάδα ἀγῶνες. καὶ μὲν τέτων πρῶτον ἔσταν, ὁ τῶν Παναθηναίων. Pausanias Arcadicis. Τέτω γὰρ τῶ ἀγῶνι Ἀθηναία ὄνομα ἢ, Παναθηναία δὲ κληθῆναι φασὶν Ἰππιδεῖδος. Et quidem triplex; equestre vnum, alterum gymnicum, tertium musicum: eorumque omnium cura Athlothetis demandata, qui decem lecti, ex vnaquaque tribu singuli, annos quatuor magistratu fungebantur. Pollux lib. VII. I. cap. IX. sect. VI. Ἀθλοθέται δέκα μὲν εἰσιν, εἰς κατὰ φυλῶν. δοκιμασθέντες δὲ, ἄρχουσι τέσσαρα ἔτη, ἵππιδεῖδος τὰ Παναθηναία, τὸν τε μουσικὸν, καὶ τὸν γυμνικὸν, καὶ τὴν ἵπποδρομίαν. Ac musici quidem certaminis, gymnicique, meminit Aristides in Panathenaicâ. Σύμιστρον δὲ δῆπτε καὶ τὸν ἀγῶνα τὸν γυμνικὸν, καὶ ἐπὶ μάλλον τὸν τῆς μουσικῆς, σὺν εἰπάσειζ ὁρμζομζον, ἀλλ' ἐφ' ἐκάστη τελευτῶνται, ὡς εἰπεῖν, τῇ ἡμέρᾳ.

B

CAP.

## CAPVT VIII.

*Primo equestre agitatum, idq̄ lampadariū erat.  
Ab initio pedestre, quando equestre esse cœperit.  
Quonam tempore, item ubi, celebratum.*

**P**Rimo die equestre actum. Obseruo apud Platonem De Rep. lib. i. Dicit enim pridie se descendisse in Piræum, ad spectanda Bendidæa. Ecce verba. κατέβην χθὲς εἰς τὸν Πειραιᾶ μετὰ ΓλαύκωνⓄ καὶ ἈρίστωνⓄ, προσδύξομρός τε τῇ θεῷ, καὶ ἅμα τὴν ἑορτὴν βελόμηνⓄ θεάσομαι. Ac non multò post subiungit. λαμπὰς ἔσται πρὸς ἑσπέραν ἀφ' ἵππων τῇ θεῷ. Iam supra dixi, Panathenæa hæc minora postridie Bendidéorum inchoata; itaque clarum est, primum certamen equestre fuisse. Meminit eius Plutarchus Phocione. τῷ ἡφ' βελόμην ἀγωνίζεσθαι, ὑποβάτιον ἀφῆκεν, ἔχι τῆς νίκης ὀρεζόμηνⓄ, ἀλλ' ὅπως ἴππιμεληθεὶς καὶ ἀσκήσας τὸ σῶμα, βελπίων ἔσσιγ. Et Xenophon in Symposio. Ἦν γὰρ Παναθηναίων τῶν μεγάλων ἵπποδρομία. Item Athenæus lib. i v. ΝικήσαιⓄ γέν' αὐτοῦ ἵπποις Παναθηναίοις, &c. Eratque idem lampadariū. Plato, loco iam citato. λαμπὰς ἔσται πρὸς ἑσπέραν ἀφ' ἵππων τῇ θεῷ. Lampade autem Panathenæis certatum fuisse, quemadmodum Promethæis, & Vulcanalibus, docet Aristophanis Scholiastes Ranis. Ὁ τῆς λαμπάδⓄ ἀγὼν τρίτον Ἀθήνησιν ἤγαστο. κατὰ τὰ Προμήθεα, Ἡ Φαίσηα, Παναθηναία. Et Harpo-

Harpocration. Τρεῖς ἄγασιν Ἀθλωαῖσι ἑορταὶ λαμπάδⓄ, Παναθηναίοις, Ἡ Φαίσηοις, καὶ Προμηθεαῖσι. Obseruare est apud Aristophanem Ranis, ubi ita Bacchus loquitur.

Μὰ Δι' εἰ δὴθ' ὡς ἀπεφάνηνθην,  
Παναθηναίοισι γελῶν, ὅτε δὴ  
βραδύς ἀνθρώπος τις ἔσθι, κύψας,  
Λόκός, πίων, ὑπολειπόμηνⓄ,  
Καὶ δεινὰ πιωῶν. καὶθ' οἱ Κεραμῆς  
ἐν ταῖσι πύλαις παίξω' αὐτοῦ  
Γαστέρα, πλὴν ἄλλας, λαζόνας, πυγῶ.  
Ὁ δὲ τυπτόμηνⓄ ταῖσι πηλαίαις  
ἽποπερδόμηνⓄ,  
Φυσῶν τὴν λαμπάδⓄ ἔφθραγε.

Primitus pedestre erat; moxque equestre esse cœpit, ætate Platonis. Ipse indicat, loco semel iterumque citato, De Rep. lib. i. Ἀρχὰς γε, ἢ δὲ ὅς, εἰδ' ἴστε ὅτι λαμπὰς ἔσται πρὸς ἑσπέραν ἀφ' ἵππων τῇ θεῷ; ἀφ' ἵππων; λέω δ' ἐγὼ, καμὸν γε τοῦτο. λαμπάδια ἔχοντες διαδώσασιν ἀλλήλοις, ἀμιλλώμενοι τοῖς ἵπποις; ἢ πῶς λέγεις; ἔτως, ἔφη ὁ ΠολέμαρχⓄ. καὶ πρὸς γε, παννυχίδα ποιήσασιν. Vbi illud item obserua; vesperi factum, & noctem quoque insequentem pervigilio transfigi itidem incœpisse. Locus verò certaminis huius Ceramicus. Suidas. Κεραμικός, τόπος τῆς Ἀθηναίων ὑψηλός, ὅπου ἐπέτελεν Ἀθηναῖοι κατ' ἔτος λαμπάδⓄ ἀγῶνα. Etymologici Auctor. Κεραμικός, τόπος Ἀθηνῶν, ὅπου ἐπέτελεν οἱ Ἀθηναῖοι κατ' ἐνιαυτὸν λαμπάδⓄ ἀγῶνα. Plura de eo in Ope-



re nostro *De Festis Græcorum*, propediem cum bono Deo publicando.

## CAP. IX.

*Posthæc gymnicum, etiam εὐανδρίας ἀγῶν dictum. Quando institutum, & ubi agitatum. Stadium illi suum fuit, Παναθηναϊκὸν nuncupatum; à Lycurgo primum structum, & ab Herode renouatum.*

**P**ost equestre puto gymnicum celebratum; & coniecturam inde facio, quod hoc musico multo antiquius. Mentio eius est in Senatusconsulto Atheniensium, quod exstat inter Hippocratis opera. Ἀναγορεύσει τε τὸν ἐσφαινον Παναθηναίοις τοῖς μεγάλοις, ἐν τῷ ἀγῶνι τῷ γυμνικῷ. Meminit quoque Zenobius Cent. iv. Prouerb. vi. Ὑπὸ τῶν ἀθλήσει νέων ἀνιέρθη διὰ φθόνον, ἐν τοῖς Παναθηναίοις νικήσας πένταθλον. Et Athenæus lib. v. αὐτόλυκον Παναθηναία παγκράσιον ἐσεφανάθη. Atque hoc ipsum esse censeo, quod alijs εὐανδρίας ἀγῶν appellatum. Ecce apud Harpocracionem. Παναθηναίοις εὐανδρίας ἀγῶν ἤγετο. Et apud Andocidem Orat. in Alcibiadem. καίτοι τυγχάνω νενικηκώς εὐανδρία, λαμπάδι, τραγωδοῖς. Institutum verò illud Olymp. l. iii. anno iii. Eusebius in Chronico ad istud tempus disertè notat. Ὁ τῶν Παναθηναίων γυμνικὸς ἀγῶν ἤχθη. Anonymus in Descript. Olymp.

Olymp. quadriennio seriùs memorat, in Olympiadis nempe LIV anno III. quo Hippoclidès prætor erat. ἸΠΠΟΚΛΕΙΔΗΣ. Παναθηναία ἐπέθη. Nam de gymnici certaminis in Panathenæis institutione verba illa capienda, aliàs falsa. Celebrari autem solitum iuxta paludem, quæ inter Piræeum, & Tetracomum Hercules, sita; in Echelidarum populo. Stephanus. Ἐχελίδαί. δῆμος τῆς Ἀθήκῃς, διὰ τὸ ἔχειν ἕρω. ἔτι δὲ διὰ τὸ ἔχειν τόπων, μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ Πειραιεύς, καὶ τοῦ Τετρακόμῃς Ἡρακλείας. ἐν ᾧ τὰς γυμνικὰς ἀγῶνας ἐτίθεισαν τοῖς Παναθηναίοις. Ita enim locum illum emendandum monui nuper, libro *De Pop. Attica*. Et proprium illis stadium erat, Παναθηναϊκὸν appellatum, ad Ilissum flumen, prope Ardetum. Hefychius. Ἄρδητιον, τόπον παρὰ τὸν Ἰλισσὸν, ἐγγὺς τοῦ Παναθηναϊκοῦ σταδίου. Et Harpocracion. Ἄρδητιος, τόπος Ἀθήνησιν, ὑπὲρ τὸ σταδίων τὸ Παναθηναϊκόν. Philo Περὶ τῶν πάντων σπυδαίων εἶναι ἐλευθέρων. Συναραγῶν ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ (σταδίῳ) τὰς συμμαχίας, ὀρνίθων ἀγῶνα ἐπέδειξε. Philostratus in Herode, Sophist. lib. II. τὸ ἐν σταδίῳ ἔφασαν ἀνομάσαι Παναθηναϊκόν. Exstructum id à Lycurgo Rhetore. Plutarchus in eius vitâ. καὶ τῷ σταδίῳ τῷ Παναθηναϊκῷ πλὴν κρηπίδα παρτίθηκεν, ἐξερρασιμῶρος τῆτό τε, καὶ πλὴν χαράδραν ὀμιλλῶ πηήσας. Sed mox, temporis tractu collapsum, restauravit ex albo lapide Herodes sophista, ad eam adeò magnificentiam, quæ cætera theatra longè antecelleret. Philostratus de eo, loco iam citato. Στεφανωθεῖς δὲ καὶ τὴν τῶν



Παναθηναίων, καὶ ὑμᾶς, εἶπεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἔ τῶν  
 Ἑλλήνων τὰς ἡξιώσας, καὶ τὴν ἀθλητῶν τὰς ἀγωνισμῶνας,  
 ὑποδέξομαι σάδιον λαοκῆ λίθου. καὶ εἰπὼν ταῦτα, τὸ σά-  
 διον, πρὸ ὑπὲρ τὸν Ἰλισσὸν, εἶσω πετρίων ἐτῶν ἐπέλεσεν,  
 ἔργον ζυθεῖς ὑπὲρ πάντα τὰ θουμάσια. ἔδεν γὰρ θεάτρον  
 αὐτῷ ἀμιλλᾶται. Hoc ipsum est, de quo Pausanias  
 Atticis agit. Διαεῶσι δὲ τὸν Εἰλισσὸν, χωρίον Ἀγροσι  
 καλέμενον, καὶ καὶ Ἀγροτέρας ἐστὶν Ἀρτέμιδος. ἐν ταῦτα  
 Ἀρτεμιν πρῶτον θηρεῦσαι λέγουσιν, ἐλθῆσαν ἐκ Δήλου. καὶ  
 τὸ ἀγάλμα διὰ τῆτο ἔχει τῆτον. τὸ ἦ, ἀκῆσαι μὲν ἔχ  
 ὁμοίως ἐπαγωγὸν, θαῦμα δὲ ἰδῆσι, σάδιον ἐστὶ λαοκῆ λίθου.  
 μέγα δὲ αὐτῆ τῆδε αὐτὸς μάλιστα τεκμαίροιο. αὐτὸν  
 ὄρ. ὑπὲρ τὸν Εἰλισσὸν ἀρχόμενον ἐκ μινουσιδῆς καθήκει  
 τῆ ποταμῶν πρὸς τὴν ὄχθην αὐτῆ τε καὶ διπλῆν. τῆτο αὐτὸν  
 Ἀθηναῖ. Ἡρώδης ὠκεδόμησε, καὶ οἱ τὸ πολὺ τὴν λιθοτομίας  
 τῆ Πεντέλησιν ἐς τὴν οἰκοδομῶν ἀνηλώθη.

## CAP. X.

*Inde musicum, à quo institutum, ἔ τὸν ubi agi soli-  
 tum. Concentus in eo tibicinum, Συναυλία indi-  
 getatus; ἔ τὸν insignis eā de re Hesychij locus restitu-  
 tus. Citharā quis primus victor, ἔ τὸν quando, fuerit.  
 Laudes quoq; aliquorum decantate, ἔ τὸν chorus cir-  
 cularis datus; ac quatuor fabulis à poetis concer-  
 tatum, quæ coniunctio Τετραλογία appellata.*

**N**Vnc ad musicum veniamus, cuius mentio  
 apud Plutarchum, lib. De Musicâ. τῆτο δὲ  
 δηλοῖ ἡ τὴν Παναθηναίων γραφή, ἡ περὶ τοῦ μουσικῶν ἀγῶ-  
 νος

ἔ τὸν. Aristides in Panathenaicâ, loco iam cita-  
 to. Σωίσμοιο μὲν ἢ δὴ περὶ καὶ τὸ ἀγῶνα τὸν γυμνικόν, καὶ  
 ἔ τὸν μᾶλλον τὸν τὸ μουσικῆς, οὐκ εἰσάπαξ ὁμοζόμενον. Insti-  
 tutum autem à Pericle, & in Odeo agi solitum.  
 Plutarchus in eius Vitâ. φιλομυθῶν ἢ ὁ Περικ-  
 κλῆς τότε πρῶτον ἐψηφίσαιτο μουσικῆς ἀγῶνα τοῖς Πανα-  
 θηναίοις ἀγεσθαι. καὶ διεταξεν αὐτὸς, ἀθλοθέτης ἀρεθείς,  
 κατὰ τὴν χρῆν τὰς αὐλισσομῶνας αὐτεῖν, ἢ ἀδειν, ἢ κινθαρῶν.  
 ἐθεῶντο ἢ καὶ τότε, καὶ τὸ ἄλλον χρόνον, ἐν ὧ δειν τὰς μου-  
 σικῆς ἀγῶνας. Ac tibicinum concentus erat, Σω-  
 αυλία appellatus. Pollux lib. iv. cap. x. Ἀθήνη-  
 σι ἢ καὶ Συναυλία τις ἐκαλεῖτο, συμφωνία ἡς αὐλητῶν,  
 ἐν Παναθηναίοις συναυλιῶν. Neque aliò respexit  
 Eustathius ad Iliad. φ'. Ἀπὸ τοῦ αὐλοῦ καὶ Συναυ-  
 λία ἐκαλεῖτο, ὁ τὸ συμφωνίας ἀγῶν ἀμοιβαῖ. αὐλοῦ καὶ  
 ῥυθμῶν, χωρὶς λόγου τοῦ παρομοιωθέντος. Meminit  
 Sophocles Acrisio, apud Hesychium; cuius lo-  
 cus insigniter luxatus, & corruptus. βίδω, εἶδ. κρέμα.  
 Σοφοκλῆς Ἀκρυσίω. Βηρσαεε, μύρω Σολο-  
 μῶν. καὶ τὸ π. περὶ τὴν ὄρειν τὴν Παλαμίνης, ὡς  
 ὀπιπάλειν βίδω καὶ καὶ Συναυλίαν, ἄλλοι βίδω.  
 Ecce, vox Βηρσαεε hîc loco non suo collocata;  
 & transpositus versus Sophoclis. Ita repono,  
 & emendo. βίδω, εἶδ. κρέμα. Σοφοκλῆς  
 Ἀκρυσίω.

ὡς ὀπιπάλειν βίδω τε, καὶ Συναυλίαν.  
 Ἄλλοι, βίδω. Βηρσαεε, μήτηρ Σολομῶν. ἔ τὸν τόπος π.  
 γ. ὁ. γ. π. Et citharâ quidem primus hîc vicit Phry-  
 nis Mitylenæus, Olymp. lxxv. anno i. Anonymus  
 in Descript. Olymp. ad istud tempus. φρῶνις κινθα-  
 ρος

ρωδός Μιτυληναῖος, πρῶτος δόξας κισσαροδήσου παρ' Ἀθηναίους, Παναθηναία ἐνίκησε. Suidas. Φρυγίς, κισσαροδός Μιτυληναῖος. ὃς ἐδόκει πρῶτος κισσαροδήσου παρ' Ἀθηναίους, καὶ νικήσαι Παναθηναία. In hoc certamine decantatae laudes Aristogitonis, Harmodij, & Thrasymbuli; quorum ultimus, Phylá progressus, Athenas à triginta tyrannis liberavit. Philostratus De Vitâ Apollonij, lib. vii. cap. ii. Δίημι δὲ αὐτοῖς ἕ τὰ Παναθηναία τὰ Ἀπτικά, ἐφ' οἷς Ἀρμόδιος τε ἕ Ἀριστογείτων ἀδόντων. καὶ τὸ δῶρον Φυλῆς ἔργον, ὃ καὶ ὁμοῦ τριακοντὰ τεράνια εἶλε. Chorus quoque circularis exhibebatur. Lyllas in Ἀπολογία Διωροδοκίας. Καὶ Ἰπὶ Διοκλέως (ἀρχοντος) Παναθηναίοις τοῖς μικροῖς κυκλικῷ χορῷ (ἀνῆλωσαι) δραχμαὶς τριακασίας. Itaque hic erant etiam χορηγοὶ, qui sumptus suppeditarent. Meminit eorum Xenophon De Republ. Athen. Πρὸς δὲ τέτις, χορηγοῖς Δραδικάσαι εἰς Διονύσια, καὶ Θαρρήλια, καὶ Παναθηναία. Poëtae etiam concertabant quatuor dramatibus simul, quorum quartum satyricum esset; eaq; fabularum coniunctio Τετραλογία vocitata. Diogenes Laërtius in Platone, lib. iii. Τετρασί δράμασιν ἠγωνίζονται Διονυσίαις, Διηναίοις, Παναθηναίοις, Χύτροις. ἂν τὸ τέταρτον ἢ Σατυρικόν. τὰ ἢ τέπαρα δράματα ἐκαλεῖτο Τετραλογία. Quâ de re, si tanti est, vide, quae notavi nuper in fine Sophoclis.

CAP.

## CAP. XI.

*His certaminibus qui vicissent, sodalibus suis epulum dabant; ipsi verò, coronam accipiebant, eamque oleaginam: & oleum etiam, ex ijs oleis, quae Μοελαί appellatae, & iuxta Academiam erant. Alij collatum fuisse dicunt. Erat autem urceus totus; & exportare Atticâ licebat, quod aliàs vetitum.*

**Q**ui certaminum horum aliquo victore fletis, cum quibus certasset, sodalibus epulum dabat. Obseruare est apud Athenæum lib. iv. Ἦν δὲ ὁ Φῶκος καὶ Φιλοπότης. νικήσαι γὰρ αὐτοῖς ἰωποῖς Παναθηναίοις, ὡς ὁ πατήρ εἰσία τὰς ἐπίρας, σαυελθῆτων εἰς τὸ δαῖπνον, λαμπερὰ μὲν ἢ ἢ ὠρεσκον, ἕ τοῖς εἰσῆσαι προσεφέροντο ποδονιπήρες οἶνος δὲ δρωμάτων. Et lib. v. Καλλίαις μὲν γὰρ σινάρα τὸ συμπόσιον, ἐπεδήπερ τὰ παιδικὰ αὐτῶν Αὐτόλυκος Παναθηναία παγκράτιον ἐσεφανάθη. Ipse verò præmij loco coronam accipiebat. Indicant illa Philostrasti in Herode, Sophist. lib. i. Στεφανωθεὶς δὲ καὶ πλὴν τῶν Παναθηναίων, καὶ ὑμαῖς, εἶπεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τῶν Ἑλλήνων τὰς ἡξονίας, καὶ τῶν ἀθλητῶν τὰς ἀγωνισμῶνας, ὑποδέξομαι ἐσθῆτα λαοκροῦ λίθου. Item Athenæi, iam citata. Αὐτόλυκος Παναθηναία παγκράτιον ἐσεφανάθη. Et quidem oleaginam. Suidas in Παναθηναία. Καὶ ὁ νικῶν ἐσεφανάται ἐλαία παλεκτή. Atque hoc est, quod Plinius ait, lib. xv. cap. iv. Athenæ quoque victores oleâ coronant. Deinde oleum quoque illi dona-

C

dona-

donabatur, ex istis oleis, quæ *μορῖαι* nuncupata. Scholiastes Sophoclis Oed. Col. οἱ δὲ Ἀελοπίλης καὶ τοῖς νικηταῖσι τὰ Παναθηναῖα ἐλαίαις τὸ ἐκ μορῶν γνομῶν διδοῦσθαι φησί. Lucianus De Gymn. vbi certaminum præmia enarrat. τοῖς Παναθηναίοις τὸ ἐλαιον τὸ ἐκ μορῶν. Erant verò illæ iuxta Academiam. Aristophanis Interpres Nubibus. Ἀλλ' εἰς Ἀκαδημίαν. Ἐνταῦθα γὰρ διέτριβον οἱ φιλόσοφοι. Ἰὼ γὰρ καὶ γυμνάσιον, διττὸ Ἀκαδημικόν, κατὰ λέξιν ψαλίῳ τινὶ κτήσιν ἑαυτοῦ πρὸς Ἰπποκλέω τὸν πόπην. περὶ αὐτὸν δὲ ἦσαν αἱ ὄντως ἱερᾶι ἐλαίαι τῆ θεοῦ, αἱ καλεῖσθαι μορῖαι. Nonnulli tradunt, ad hoc oleum contribuisse, quicumq; oleas haberent. Idem Scholiastes ibidem. μορῖαι ἐλαίαι ἐκλήθησαν, διὰ τὸ πάντα αὐθροπον, κεκτημένον ἐλαίας, ἀναγκάζεσθαι μέρεσσι παρέχειν εἰς τὰ Παναθηναῖα. Et hoc est, quod *Panathenæicum* vocat Plinius lib. XIII. cap. I. *Panathenæicum suum (oleum) Athena perseveranter obtinuerunt.* Et accipiebant vrceum totum. Scholiastes Aristophanis. κέραιον ἐλαίαις ἐλάμβανον οἱ νικῶντες. Etiam Pindari, Nemeonic. Od, x. Διὰ δὲ τὰς σημαίνει τὰς τὰ Παναθηναῖα νενικηκότας. τίθενται γὰρ Παναθηναίοις ἐν ἐπιθήλῃ τάξει ὑδρία πλήρης ἐλαίας. Mox iterum. τοῖς ἀθληταῖς, τοῖς τὰ Παναθηναῖα νενικηκόσι, διδοῦσθαι ὑδρία ἐλαίαις πλήρης. Et, cum oleum Athenis exportare nemini vllum omninò liceret, his tamen honoris ergo illud suum, quod præmij vicem accepissent, exportare concedebatur. Idem Scholiastes, loco citato. οὐκ ἐστὶ δὲ ἐξαγωγὴ ἐλαίας ἐξ Ἀθηνῶν, εἰ μὴ τοῖς νικῶσι.

CAP.

## CAP. XII.

*Pyrrichistæ quoque dati, ijs pueri inuestes.*  
*Et cur id factum.*

**P**Ræter tria hæc certamina etiam pyrrichistæ dati. Lyfias Ἀπολογία δωροδοκίας. Καὶ Παναθηναίοις τοῖς μικροῖς ἐχορήγησεν πυρρίχιστῶν ἀργεῖοις, ἔπι ἀμναῖς. Vbi obserua, quod pyrrichistas darent Panathenæis minoribus iuuenes inuestes, vt Latini illi veteres loquebantur. Idem videre est apud Aristophanem Nubibus, vbi ita ille de pueris loquitur.

Σὺ δὲ τὰς νῦν ὄψης ἐν ἱματίοισι διδάσκεις ἐντελίχθαι,

ὡς μὲ ἀπαύχεσθ', ὅταν ὀρχεῖσθαι Παναθηναίοις δεῖον αὐτῶν,

τὴν ἀσπίδα τῆς κωλῆς περιέχων, ἀμελῆ τῆς Τριτογυμνασίας.

Ad quem locum Scholiastes. Ὁρχεῖσθαι γὰρ ἐν ὄπλοις ἐν τοῖς Παναθηναίοις οἱ παῖδες. Causa autem, cur pyrrichistæ dati fuerint, quantum conijcio, quia Minerva, cui sacra Panathenæa, profligatis Titanibus, pyrricham saltasse crederetur. Dionysius Halicarnassæus lib. VII. Ἐλληνικὸν δὲ ἄρα καὶ τὸ ἰὼ ἐν τοῖς παύσι πάλαιον Ἰππιδόμα, ἐν ὄπλοις ὀρχησθαι, ἢ καλεσμένη πυρρίχη. εἴτε Ἀθηναῖς πρώτης Ἰππιδόμων ἀφανισμῶ χοροῦν καὶ ὀρχεῖσθαι σὺν ὄπλοις ταῖς νῦν ἐπὶ χαρῶν δὲ ἀμύνης. εἴτε πάλαιον

C 2

TON

τον ἔτι κερήτων ἀντὶ τῶ κατὰ σπαιρῶν. Et Dioscuris quoque eius modulos tibiâ accinuit. Scholiaftes Pindari Pythionic. Od. II. Ὁ δὲ ἐπίχαρμῶ τῶν Ἀθηναῶν Φησὶ τοῖς Διοσκύροις τὸν ἔνοπλον νόμον ἐπαυλῆσαι. Hoc est, quod Aristides ait, Orat. in Meneruam. Δίοσκυροι δὲ ἔπαυ αὐτῆ (τῆ Ἀθλιῶ) πύρρι- χίζουσι.

## CAP. XIII.

*Et gladiatores; idē, quando initium sumpserit, & quā diu obtinuerit.*

**P**Ostea etiam, cū nimirum Romano império Athenæ subessent, Romanorum item more gladiatores dari cœpti, in teatro, quod in arce, magno pretio ad id empti, homines nequam, mangones, scortatores, adulteri, vecticularij, sectores Zonarij, alijque eius generis. Idque ad tempora Apollonij Tyanei vſitatum, qui aboleuit. Philostratus narrat in eius Vitâ, lib. IV. cap. VII. Διωρθῶτο δὲ καὶ κείνο Ἀθήνησιν. οἱ Ἀθλιῶται ξυνοῖοντες εἰς τὸ θεάτρον τὸ ἐπὶ τῆ ἀκροπόλει, προσεῖχον σφαγαῖς ἀνθρώπων, καὶ ἐσπαράζετο ταῦτα ἐκεῖ μάλλον, ἢ ἐν Κορίνθῳ νῦν. χρημάτων τε μεγάλων ἑωνημῶσι ἤγοντο μοιχοὶ, καὶ ἀνδραποδισαί, καὶ πόρνοι, καὶ πιχωρῦχοι, καὶ βαλανιοτόμοι, καὶ τὰ τοιαῦτα ἔθνη. οἱ δὲ ὠπλιζόν αὐτοῖς, καὶ ἐκέλευεν ξυμπίπτειν. ἐλάβετο δὲ καὶ τέτων ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ καλῶντων αὐτὸν εἰς ἐκκλησίαν Ἀθλιῶν,

Ἀθλιῶν, ὅτι αὐτὸν παρελθεῖν εἰς χωρὶον ἀνάσκατον, ἔλυθρα μετόν. δοκεῖτε γάρ μοι προσῖόντες, ἐπεὶ δὴ τὰ Παναθηναῖα πέμπετε, μηδὲ βῆς ἐπι, ἀλλ' ἐκατομῶσας ἀνθρώπων, κατὰθύσαν τῆ θεῶ.

## CAP. XIV.

*Nefas autem quicquam horum ludorum spectare in veste tinctâ; & pecunia ex arario populo data, redimendo in teatro loco.*

**H**ORUM verò ludorum nullum fas spectare in veste tinctâ; qui fecisset, in ius rapi ad agonothetam solitus, eius arbitrio puniendus. Lucianus in Nigrino. Ὅτι δὲ ὅτι ἀρχαῖοντα πενίας ὁμολογεῖντες, ἐμέμνητο πρὸς με Φωνῆς Ἰνός, ὡς ἀρχαῖοντα πάντων ἔφη κρινῆ παρεμῶν ἐν τῷ ἀγῶνι τῶ Παναθλιῶν. ληφθέντα μὲν γάρ ἵνα τῶ πολιτῶν ἀγεσθαι ὡς τὸν ἀγνοητέτω, ὅτι βαπτὸν ἔχων τὸ ἱμάτιον ἐθεώρει· τὰς δὲ ἰδούσας ἐλεῆσαί τε, καὶ ὡς ἀγαθὰ εἶδαι. καὶ τοῦ κήρυκος ἀντιπύρι, ὅτι ὡς τὸν νόμον ἐποίησε, τοιαῦτα ἔδθη θεώμεν, ἀναβοῆσαι μὲν Φωνῆ πάντας, ὡς περ ἐσκεμμένους συγγνώμην δαπέμεν αὐτῶ, τοιαῦτα γὰρ ἀμπεχομῶ, μὴ γὰρ ἔχειν αὐτὸν ἔπερα. Ergari verò pecunia ex arario in populum solita, quâ sibi ad spectandos ludos locum in teatro redimeret. Hesychius. θεωρεῖν καὶ χρέματα, τὰ εἰς θεῶν ἱμαῖς ἔεορτῆς διδόμῶμα ἐν τοῖς Παναθλιῶσι, καὶ Διονυσίοις, ἅ ἵνα ἐν τῷ θεάτρῳ ἐδίδου.

## CAP. XV.

*Sacrum etiam ingens factum, ad quod bouem vrbes omnes, quæ colonix Atheniensium, mittere solita. Vnde visceratio quoque, & epulum, populo; in quo pocula usitata, Παναθηναϊκὰ indigetata.*

**S**Acra porrò etiam facta, ad quæ vrbes Atticæ omnes, siue quæ colonix Athenarum essent, bouem mittere immolandum tenebantur. Vnde visceratio item, & epulum, populo. Inde est illud Comici in Nubibus

Ἡδὴ ζωμοῦ Παναθηναίους ἐμπληθεῖς, εἶτ' ἐτραχί-  
θης  
τὴν γαστέρα. ———

Vbi Scholiastes. Ἐν τοῖς Παναθηναίοις αἱ Ἀθηναῖαι τοῖς Ἀθηναίοις πόλεις ἐπεμπον βοῦς. ὅθεν ἡ δαψίλεια τῶν κρεῶν. Et alius. Ἐν τοῖς Παναθηναίοις πᾶσαι πόλεις, αἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων ἀποικισθεῖσαι, βοῦν θυόμενον ἐπεμπον. Et hîc pocula usitata, magna illa, quæque congios binos caperent, aut plus etiam; quæ Παναθηναϊκὰ dicta. Athenæus lib. χι. Ἡσαν δὲ καὶ οὐχίνοι σκύφοι, καὶ σικυδέες τῶν μέγιστον, καὶ Παναθηναϊκὰ μέγιστον, τὰ μὲν δὴχοῦσα, τὰ δὲ ἔμειζονα.

CAP.

## CAP. XVI.

*In Maioribus eadem ferè usitata.*

**H**Actenus mihi de minoribus Panathenæis sermo fuit, nunc maiora explicanda. In his eadem omnia acta esse existimo. Ecce, de certamine equestri, apud Xenophontem habes, in Symposio. Ἡν γὰρ Παναθηναίων τῶν μεγάλων ἵπποδρομία. Et de gymnico, est videre apud Demosthenem Orat. Περὶ τοῦ σεφάνου. Δεδόχθαι τῇ βελῆ, καὶ τῷ δήμῳ, σεφανάσαι Χαρίδημον, καὶ Διοσίμῳ, χρυσῶ σεφάνῳ, καὶ ἀναγορεῦσαι Παναθηναίοις τοῖς μεγάλοις ἐν τῷ γυμνικῷ ἀγῶνι. Item in Senatusconsulto Atheniensi, quod inter Hippocratis Opera reperitur. Ἀναγορεῦσαι τε τὸν σεφάνον Παναθηναίοις τοῖς μεγάλοις, ἐν τῷ ἀγῶνι τῷ γυμνικῷ. Ac gymnasiarcha tunc è singulis tribubus vnus datus; qui pecuniam ipse de publico accipiebat, in tribules expendendam. Anonymus in Argumento Midianæ. Ἐν μὲν ἔν τοῖς μεγάλοις (Παναθηναίοις) γυμνασία ἵνα ἐγίνοντο. καὶ περὶ ἐβάλλετο ἀφ' ἐκάστης Φυλῆς εἰς γυμνασίαν, λαμβάνων χρήματα, εἰς τὸ γυμνάζειν τὰς ἀπὸ τῆς ἐαυτοῦ Φυλῆς. De pyrrichistis, locus est Lyfiæ in Ἀπλογίᾳ δωροδοκίας. Ἐπὶ δὲ Γλαυκίπῳ ἀρχοῦσιν, εἰς πυρρικήσας Παναθηναίοις τοῖς μεγάλοις ἀπέτεσσας.

CAP.

## CAP. XVII.

*Nisi quod peplus tunc deductus. Sch. Aristophanis error indicatus.*

**Q**uædam tamen speciatim tunc duntaxat visitata obseruavi. Inter hæc deductio peplici. Plato mihi disertus testis, in Euthyphrone. Καὶ δὴ ἔ τῶις μεγάλοις Παναθηναίοις ὁ πέπλος, μερὲς τῶν τοιαύτων πικιλμάτειν, ἀνάγεται εἰς τὴν ἀκρόπολιν. Plautus Mercatore, Act. I. Sc. I.

*Neg, nisi quinto anno quòq, posse tum visere  
Urbem, atq, extemplo inde, ut spectauisset peplum,  
Rursum confestim exigi solitum à patre.*

Huc pertinet etiam fragmentum eiusdem, apud Seruium Æneid. I.

*Nunquam ad ciuitatem venio, nisi cùm infertur  
peplum.*

Virgilius in Ciri:

*Sed magno intexens, si fas est dicere, peplo;  
Qualis Erechthæis olim portatur Athenis,  
Debita cùm casta soluuntur vota Minerue,  
Tardaq, confecto redeunt quinquennia lustro.*

Harpocraton. Περὶ τοῦ πέπλου, τοῦ ἀναγομένου τῇ Ἀθηνῶν τοῖς μεγάλοις Παναθηναίοις, ἔ μόνον τῶν τοῖς ῥήτορσιν ἐστὶ μνήμη, ἀλλὰ καὶ τῶν τοῖς κωμικοῖς. Moschopulus. Πέπλος, ἐξαρέτως ἐνδυμάτι, ὃ ἀνήγον τῇ Ἀθηνῶν ἐν τοῖς μεγάλοις Παναθηναίοις. Itaque errat vehementer Scholiastes Aristophanis Equitibus,

bus, singulis annis, id est, minoribus Panathenæis, factum dicit. Verba eius ecce ista. Ἐπεσκόδαζετο ἔν ὁ πέπλος καθ' ἑκάστην ἐνιαυτὸν, καὶ ἐπομπέετο ἐν τοῖς Παναθηναίοις.

## CAPUT XVIII.

*Ille verò qualis fuerit, quidve in eo intertextum.  
Libellus, Πέπλος in scriptus, an sit Aristotelis  
Stagirita, per occasionem quesitum. Deinde quo  
colore fuerit. Lutatij error. A quibus textus;  
ἔ texture quæ præfecta. Ἐγραῖται. Item  
quando. Scholiastæ Euripidis error.*

**Q**ualis autem peplus fuerit, non abs re facturum me existimaui, si hîc dicerem. Erat nempe velum nauis Panathenæicæ. Suidas. Ἰδίως τῶν τῶν Ἀθηνῶν τοῖς μεγάλοις Παναθηναίοις τῆς Ἀθηνῶν νεώς, καὶ οἱ Ἀθηνῶν κατασκοδάζον τῇ Ἀθηνῶν. Et intexta illi Titanomachia, resque in eâ à Mineruâ præclare gesta. Euripides Hecubâ.

*Ἡ Παιλλὰ ἐν πόλει  
Ταῖς καλλιδίφρα Ἀθηνῶν,  
ἐν κροκέῳ πέπλω  
Ζῶξομαι ἀρμυαλί πάλῃ,  
Ἐν δαιδαλίσσι ποικίλλω  
ἀποκροῖσι πῆλαις.  
Ἡ τίτλων γενεῶν,  
Τὰν Ζῶσ ἀμφιπύρω κερμίζει  
Φλογμῶ Κρονίδας.*

D

Scholia-

Scholiastes Aristophanis Euitibus, vbi de pe-  
plo. Ενεργεραπιο ἢ ἐν αὐτῷ ὁ Εὐκέλαδος, ὃν αὐεῖλεν ἢ  
Αἰθλω. ἢ ἢ τῶν γιγάντων εἰς. Quæ totidem quoq;  
verbis Suidas. Virgilius Ciri.

*Ergo Palladiæ texuntur in ordine pugnae,  
Magna gigantibus ornantur peplo tropæis,  
Horrida sanguineo pinguntur prælia cocco.  
Additur auratâ deicētus cuspide Τυφῷ,  
Qui prius, Offeis consternens æquora saxis,  
Emathio celsum duplicabat vertice Olympum.  
Tale deæ velum solenni in tempore portant.*

Scholiastes Euripidis Hecubâ. Εἶθ' ἡ ἐν Ἀθη-  
ναῖς ὑφαίνεν τὰς παρθένους τῆ Ἀθηναῖ πέπλον, ἔχοντα τὰς  
δρείσεως τῆς θεοῦ, πολεμικῆς ἕως, καὶ ἀκατὰ γιγάντων  
ἐπεσάξατο μετὰ τοῦ Διός. Proclus in Timæum Pla-  
tonis, Comment. I. Ὁ τῶν Παναθηναίων πέπλος  
ἔχει τὰς γιγάντας νικωµένους ὑπὸ τῶν Ὀλυμπίων θεῶν.  
Erant prætereà etiam intexta, quæ alij viri ex-  
cellentes fortiter fecissent. Seruius ad Æneid.  
I. *Peplum Mineruæ consecratum erat. In hoc depin-  
gebantur ex more apud Athenienses, qui strenuè se in  
bello gessissent. Inde est, quod tales qui essent,  
ἀξιοὶ τοῦ πέπλου dicantur ab Aristophane Equi-  
tibus.*

*Εὐλογήσῃ βεβλόµεθα τὰς πατέρας ἡµῶν, ὅτι  
ἄνδρες ἦσαν τῆς δὲ τῆς γῆς ἀξιοὶ, ἢ τοῦ πέπλου.*

Inde quoque Aristotelis libellus, virorum præ-  
stantissimorum elogijs peplo instar intertextus,

Πέπλος

Πέπλος ab eo inscriptus fuit. Eustathius ad  
Iliad. β'. Ἰσπερὶ δὲ ὁ αὐτὸς Πορφύριος ἔ' ὅτι Ἀριστο-  
τέλης σύγγραμμα πραγμασιδωσίδου, ὅπερ ἐκλήθη Πέ-  
πλος. Sed an Aristoteles ille Stagiritis? vt per  
occasionem hoc dicam, valdè ambigo. Neque  
enim à Diogene Laërtio inter Opera eius re-  
censetur. Deinde disertè alium quendam Ari-  
stotelem auctorem facit Ioannes Tzetzes in  
Hesiodum, lib. I. Ἀριστέλης γὰρ, ἢ ὁ Φιλόσοφος,  
μᾶλλον δὲ, οἶµεν, ὁ τὰς Πέπλους σωτήρας. Sed hoc ἐν  
παρόδῳ. Postea per adulationem sciuerunt quo-  
que Athenienses, vt Antigonus & Demetrius  
ibi item intexerentur. Plutarchus testatur in  
Demetrio. Εὐνοφαίνεσθαι δὲ τῷ πέπλῳ μετὰ τῶν θεῶν  
αὐτὰς (τὸν Ἀντίγονον τε καὶ τὸν Δημήτριον) εἰσηφίσταντο.  
Sed id Dijs iratis factum, mox apparuit. Nar-  
rat enim Plutarchus ibidem non multò post.  
Ἐπεσήµηνε δὲ τοῖς πλείστοις τὸ θεῖον. ὁ μὲν γὰρ ὡπέπλος,  
ὡσπερ εἰσηφίσταντο, μετὰ τοῦ Διός καὶ τῆ Ἀθηναῖς ἡροσενυ-  
φηναιδῶν Δημήτριον καὶ Ἀντίγονον, πεμπούμενος. Διὰ τῆ  
κεραµεικοῦ, μέλος ἑρράγη, θυέλλης ἐμπερέσεως. Erat  
verò colore candido, clavis aureis interstinctus,  
ac sine manicis. Lutatius ad Theb. x. *Peplum  
est vestis candida, aureis clavis picta, sine manicis, quod  
simulacris fiebat. Sed hoc peplum primum ab Athe-  
niensibus institutum, quod matrona suis manibus fa-  
ciebant, & inter triennium numinibus offerebant. Ad  
colorem quod attinet, cum croceum fuisse Eu-  
ripides tradit, in citato Hecubæ loco.*

— Ἐν κροκέῳ ὡπέπλος

D 2

Ζδ'ζο.

Ζέζομαι ἄρματα πώλεις,  
 Ἐν δαιδαλίσαισι ποικί-  
 λαισ' ἀΐθου κρέουσι πλώεις.

Nisi fortè ita dixerit ob clauos aureos, quibus interstinctus erat. Atque hoc verum esse potest. Sed non semel errat Lutatius; nam neque matronæ texebant, sed virgines, vt statim dicemus: deinde non Dijs quibusuis offerri solebat, sed Mineruæ tantùm vni. Texebant autem virgines aliquot, quibus præfectæ duæ ex illis, quæ Ἀρρηφόροι nuncupatæ. Etymologici Auctor. Ἀρρηφόροι, διὰ τῶν ἐπιπέλα μέχελαι ἑνδεκά. τῶν δὲ δύο διεκρίνοντο, αἱ δὲ τῆς ὑφῆς τοῦ ἱεροῦ πέπλοι ἤρχοντο καὶ τῶν περὶ αὐτῶν. Quæ totidem verbis Harpocraton etiam tradit in Ἀρρηφορεῖν. Illæ verò, quæ texebant, Ἐργασίνας dicebantur. Hesychius. Ἐργασίνας, αἱ τὸν πέπλον ὑφαίνεσσαι. Ac texturam ordiebantur die Pyanephsionis mensis tricesimo, quo τὰ Χαλκῆα celebrabantur. Etymologici Auctor in Χαλκῆα. Ἐστὶ δὲ ἔτη καὶ νέα Πυανειῶν, ἐν ἧ καὶ ἱερείαι μετὰ τῶν ἀρρηφόρων τὸν πέπλον διάζονται. Ergo errat Scholiastes Euripidis Hecubâ, qui Panathenæis texti consueuisse nobis Auctor. Ἰφαιμον δὲ (τὸν πέπλον) ἐν τοῖς Παναθηναίοις.

CAP.

## CAP. XIX.

*Cum magnâ pompâ deduci solitus; quæ extra Urbem instituta, in Ceramico; idque iuxta Leocorium, quod ibi erat. Pompe descriptio. Peplus è nauis suspensus, quæ Minerva apparata, per Ceramicum ad Cereris Eleusinia templum ducebatur. Et nauis illa terrâ ibat, instrumentis subterraneis prouoluta, implente sinum vento secundo; quam in rem Virgilij locus illustratus. Mox templum Cereris circumuecta, præter murum Pelasgicum, & Apollinis Pythij templum, in locum suum perducebatur. Inde peplus in arcem ductus, præter Mercurios, vnde tabulatum ibi Aristagoræ à Demetrio collocatum. Eius partes inferiores si contaminari fortè contigisset, erat destinatus quidam, qui ablueret, κατενίπης appellatus. Mox Minervæ simulacro infernebatur, cui è floribus lectus apparatus erat, Πλακίς dictus.*

**P**Eplus istum ingens pompa profecuta, quam spectemus. Instrui eam extra urbem moris erat. Frontinus Strateg. lib. iv. cap. vii. Athenienses, cum subinde à Lacedæmonijs infestarentur, diebus festis, quos Minervæ sacros extra urbem celebrabant, (designat hæc Panathenæa.) omnem quidem colentium imitationem expresserunt, armis tantùm veste celatis. Et quidem in Ceramico. Thucydides lib. vi. καὶ ὡς ἐπῆλθεν ἡ ἑορτὴ (τῶν μεγάλων

D 3

Παναθη-



Παναθλωαίων) Ἰππίας μὲν ἔξω ἐν τῷ Κεραμεικῷ καλε-  
 μένῳ μετὰ τῶν δόρυφόρων διεκόμεναι, ὡς ἕκαστα ἐχρῆν τῆς  
 πομπῆς περιεῖναι. Idque iuxta Leocorium. Disco  
 ex eodem Thucydide, lib. I. τῷ Ἰππάρχῳ περι-  
 τυχόντες, πρὸ τοῦ Λεωκόριον καλέμενον πρὸ Παναθλωαι-  
 κίου πομπῶν διακόμεναι, ἀπέκτεναν. Erat verò illud  
 in medio Ceramico. Hefychius. Λεωκόριον, τῶν  
 Λεωθουραίων μνημεῖον, τὸ καλέμενον Λεωκόριον, ἐν μέ-  
 σω τῷ Κεραμεικῷ. Vniuersa autem pompæ ratio  
 hæc erat. Suspēdebatur ἐ ν α υ ῖ , Mineræ  
 apparatâ, pep̄lus, de quo nobis dictum; eum-  
 que per Ceramicum totum, vbi pompam insti-  
 tutam iam ostendi, vsque ad Cereris Eleusiniæ  
 templum deducebant. Suidas. Παρὰ Ἀθλωαίους  
 πέπλον, τὸ ἄρμα τῆς Παναθλωαϊκῆς νεώς, ἃ οἱ Ἀθη-  
 ναῖοι κατασκευάζον τῇ Ἀθηνᾷ διὰ τετραετηρίας. ἥς καὶ  
 πρὸ πομπῶν διὰ τοῦ Κεραμεικοῦ ἐπίεν μέγαρα τῶν Ἐλευ-  
 σίνις. Per Ceramicum ductum pep̄lum, Plutar-  
 chi etiam verba ostendunt in Demetrio. οὐ μὲν  
 γὰρ πέπλον, ὡς περὶ ἐπιφύσαντο, μετὰ τοῦ Διὸς τῆς Ἀθη-  
 ναῖς προσενυφανομένων Δημήτριον καὶ Ἀντίγονον, πεμπό-  
 μεν διὰ τοῦ Κεραμεικοῦ, μετὰ ἑρράση. Ibatque  
 nauis illa non mari, sed terrâ. Heliodorus Æ-  
 thiopic. lib. I. Παναθλωαίων τῶν μεγάλων ἀγορῶν,  
 ὅτε πρὸ ναῦν Ἀθηναῖοι ἵπτι γῆς τῇ Ἀθηνᾷ πέμπασιν.  
 Scholiastes Aristophanis Pace. τῇ δὲ Ἀθλωαίᾳ ἔργον-  
 το (τὰ μεγάλα Παναθηναῖα) διὰ πέντε ἐτῶν, ὅτε καὶ ἡ  
 ναῦς ἵπτι γῆς πλείε παρ' αὐτοῖς. Ac trahebatur non  
 iumentis, quod malè viri quidam docti opinan-  
 tur; sed per machinas subterraneas, remis im-

pulsa,

pulsa, voluebatur per Ceramicum ad Cereris  
 Eleusiniæ templum, vbi dixi: idque circumue-  
 cta, præter murum Pelasgicum, & Apollinis  
 Pythij templum, in locum suum deducebatur.  
 Philostratus in Herode, Sophist. lib. I. I. Κακείνα  
 πρὸ τῶν Παναθηναίων τέτων ἦκεον, πέπλον μὲν ἀνῆφασαι  
 τῆς νεώς, ἡδὲ γραφῆς, σὺν ἑρῶ τῷ κόλπῳ· δραμῆν δὲ  
 πρὸ ναῦν, ἐκ ὑποζυγίων ἀγόντων, ἀλλ' ὑπογείοις μηχαν-  
 ναῖς ὑπολιδομένησαν. ἐν Κεραμεικῷ ἀρῶσαν χιλία κώ-  
 πη, ἀφῆναι ἵπτι τὸ Ἐλευσίνιον. καὶ περιβαλεῖσαν αὐτὸ,  
 περιμεῖψαι τὸ Πελασγικόν, κερμιζόμενον πρὸ τοῦ Πύθιον,  
 εἰλεῖν οἱ νῦν ἄρμισται. Et implebatur sinus vento fe-  
 rente. Vides in istis Philostrati verbis. ἦκεον,  
 πέπλον μὲν ἀνῆφασαι τῆς νεώς, ἡδὲ γραφῆς, σὺν ἑρῶ  
 τῷ κόλπῳ. Atque hoc est, quod Virgilius in Ciri  
 intellexit, cum ait.

peplo,  
*Qualis Erechthæis olim portatur Athenis,  
 Debita cum castæ soluuntur vota Mineræ,  
 Tardaq; confecto redeunt quinquennia lustro,  
 Cum leuis alterno Zephyrus concrebuit Euro,  
 Et prono gravidum prouexit pondere cursum.*

Inde in arcem itum fuit, præter Mercurios; qui  
 Athenis locus quidam, vt nuper ostendi, Attic.  
 Lect. lib. VI. cap. XVIII. Hinc est, quod tabu-  
 latum ibi amasiæ suæ Aristagoræ, vt spectaret  
 commodissimè, Demetrius posuit. Athenæus lib.  
 IV. τοῖς δὲ Παναθηναίοις, Ἰππάρχῳ ὄν, ἰκρίον ἔστησε  
 πρὸς τοῖς Ἐρμαῖς Ἀρκετογόρα, μετὰ τὸ πρῶτον τῶν Ἐρμῶν.  
 In arcem deductum pep̄lum fuisse, ex Platone  
 manife-

manifestum, cuius iste locus Euthyphrone. ὁ πέπλος, μεσὸς τῶν τοιῶτων ποικιλιμάτων, ἀνάγεται εἰς τὴν ἀκρόπολιν. Quod si inter deducendum partes fortè inferiores inquinari contigisset, erat constitutus aliquis, qui purgaret, κατανίπτης appellatus; & munus illud inter sacra numeratum. Etymologici Auctor. κατανίπτης, ἢ ἐπάνυμόν ἴν, ἢ ἱερωσυνή Αἰθήνησιν, ὁ τὰ κάτω τοῦ πέπλου τῆς Αἰθναῖς ῥυπαινόμδρα ὑποπλῦων. In arcem verò cum deduxissent, Mineræ simulacro insternebant. Licet colligere è Polluce, lib. vii. cap. xiii. καὶ ὅτι μὴ θηέλημά ἐστι, τεκμήριον ἂν ἴσιν ὅτι τῆς Αἰθναῖς πέπλων. Hoc quoque innuunt ista Lutatij ad Theb. lib. x. *Peplum est vestis candida, aureis clavis picta, sine manicis, quod simulacris fiebat.* Cui Mineræ simulacro lectus ille, floribus stratus, qui que πλακίς dicebatur, paratus fuisse videri potest. Meminit eius lecti Hesychius. πλακίς, κλινίδιον κατεσκευασμένον ἐξ ἀνθῶν τῆ ἑορτῆ τῶν Παναθηναίων.

## CAP. XX.

*In pompâ senes ambulabant, cum oleæ ramo; unde ἑταλοφόροι dicti. Hesychij locus restitutus. Illi autem ad hoc lecti, qui florente formâ essent. Aristophanis dicterium. Grammaticorum error. Etiam anus, pariter ac senes, deducebant.*

**I**N hâc pompâ omnis ætas, omnis sexus, omnis ordo incedebat. Primò senes ramum oleæ gestantes, vnde ἑταλοφόροι illi nuncupati. Etymologici

logici Auctor. ἑταλοφόροι, ὁ πομπῶν Αἰθήνησι τοῖς Παναθηναίοις, καὶ ἐλαίας κλάδον φέρων. λέγεται δὲ καὶ γέροντας ἑταλοφόρους, πρὸς ἕδεν ἄλλο χρῆσιμας, ἢ πρὸς τὸ φαλὸν φέρειν. Corruptus hâc in re Hesychius. ἑταλοφόροι, ὁ πομπῶν Αἰθήνησι τοῖς Παναθηναίοις, ἐλαίας κλάδον φέρων. λέγεται δὲ καὶ γέροντας ἑταλοφόρους, πρὸς ἕδεν ἄλλο χρῆσιμας, ἢ πρὸς τὸ φαλὸν. Restituo verba illa postrema. ἢ πρὸς τὸν φαλόν. Eustathius ad Odyss. ζ'. καὶ ἑταλοφόροι δὲ ἴνες ἦσαν ἐν Αἰθναῖς. τοῖσιν δὲ ἐν ἴσιν ἑορταῖς οἱ γεραίτατοι. Iterum ad Odyss. ρ'. ἑταλοφόροι, παροιμιαικῶς, ὁ πρὸς μηδὲν χρῆσιμας ἄλλο, ἢ βοσκήμασι φαλὸν ὠρῶσάλλειν. Dicunt Grammatici, senes fuisse ad nullam rem aliam vtilis, ceu decrepitos; idque hauserunt ex dicterio Comico Aristophanis Vespis.

οὐκέτι πρῆσβυτῶν ὄχλος  
 χρῆσιμας ἐστ' ἕδεν ἀκαρῆ.  
 Σκαπτόμδροι γὰρ αὖ ἐν  
 ταῖσιν ὁδοῖς ἀπάσαις  
 ἑταλοφόροι καλέμεθ'.

Vbi Scholiastes. ἑταλοφόροι γὰρ ἔφη, βελόμδροι τὰς γέροντας δηλώσασιν. ἐπεὶ δὲ ἐν τοῖς Παναθηναίοις οἱ γέροντες φαλὸς ἔχοντες ἐπομπῶν. Falluntur autem, dum dicterium istud Comici, quo irridet ille senes, veritatem putauerunt. Nam mos legi, quibus forma adhuc florens, & qui benè ætatem ferrent. Xenophon mihi in Symposio testis valdè luculentus. Ἄλλ' ἕδεν μὲν τοῖς ταύτη γε ἀλματέον τὸ κάλλος, ὡς τὰ χυτὸ ὠρῶσμάζον. ἐπεὶ ὡσπερ γε παῖς γίγνεται καλός, ἕτω καὶ μερῶνιον, καὶ αὐτὸς, καὶ πρῆσβυτης.

E

πικμή-

πικρήμον δὲ, θαλλοφόρος δὲ τῆ Ἀθηνᾶ τὰς καλὰς γέροντας ἐκλέγονται. Et à Xenophonte Iuncus lib. De Senectute, apud Stobæum Serm. c xii. Ἀλλὰ δὲ καὶ τὸ Ὀπρεπὲς ὠραμὴν αὐτοῖς, ( de senibus loquitur ) ὥστε καὶ κατὰ ἀγορὰν, καὶ παρ' ἐν θεατρῶν ὀφθύντες, οἷα δὲ ἐν ἀγέλη βοῶν καὶ ἵππων, οἱ δοκῶντες ἀρχεῖν τὴν ἀγέλης, τὸ Ὀπρεπὲς παρέχουσι δῆλον τοῖς ἀπαντων ὀφθαλμοῖς. μάλιστα δὲ ἐν τοῖς ἱεροῖς ἕνοντες ἑσπεριωμόροι, περιβλεπτότεροι τῶν ἱερῶν γίνονται. ὅ, τι νόμος αὐτὰς ἐκείνας χειροτονεῖ τῆ Ἀθηνᾶ, ὡς φησὶ Ξενοφῶν ὁ φιλόσοφος, θαλλοφόρος. Nec senes tantum in hac pompâ cum oleæ ramo, sed & anus. Scholiastes Aristophanis citatis Vespiis. Ἐν τοῖς Παναθηναίοις οἱ γέροντες θαλλὰς ἔχοντες ἐπιμασίδιον. ὡς ἔν εἰς ἕδεν ὄλων χρησίμων αὐτῶν, ἔξω τοῦ θαλλοφορεῖν, ἔτι αὐτὰς ἐπέσκωψεν. ὁ μὲντοι Δικαίμαρχος ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ, σὺν οἷδα ἐξ ὅτε περὶ τὰς γραῦς ἐν τοῖς Παναθηναίοις περιεληφε θαλλοφορεῖν.

## CAP. XXI.

*Viri quoque, ætate florentes, iisque cum armis; & mulieres. Illos inquilini secuti, cum ligonibus, Σκαφηφόροι nuncupati; istas, eorum uxores, cum hydriâ, Ἰδριαφόροι dictæ. Aelianus restitutus, & Hesychius illustratus.*

**I**Nde viri, ætate florentes, iisque cum armis. Hinc illud Thucydidis, lib. vi. καὶ αὐτοῖς ὁ μὲν ἄλλα παρὰ τὰς ἑνωπηθησιμῶν τῶν ἔργων ἐπέπεσαν· περιε-

περιεμύρον δὲ Παναθηναία τὰ μεγάλα, ἐν ἣ μόνον ἡμέρα ἔχ' ὑποπῆν ἐγένετο, ἐν ὅσσοις τῶν πολιτῶν τὰς τιμὰς πομπῶν πέμφοντας ἀθρόως γνέσασθαι. Et quidem cum clypeo, atque hastâ. Ille ipse mox, in re eadem. μετὰ γὰρ ἀσπίδος, καὶ δόρατος, εἰσέεισαν τὰς ποροπομπὰς ποιεῖν. Atque hos inquilini sequebantur, cum ligone; unde etiam Σκαφηφόροι appellati. Huc pertinet Hesychij locus. Σκαφηφόροι, οἱ μέτοιχοι ἔτι αὐτῶν σκάφας γὰρ ἔφερον ἐν Παναθηναίοις. Deinde scemina comitabantur; quas secutæ inquilinorum uxores, hydriam ferentes. Clarum est ex Aeliano, Var. Hist. lib. vi. cap. i. Ἀθηναῖοι ἢ ὕβριζον ἢ ἐκείνῳ τιμῶν ὕβριζον. Ὀτυχίας γὰρ λαβόμοροι, τιμῶν Ὀπρεπῶν σαφρόνως σὺν ἕνεγκαν. τὰς γὰρ παρθένας τῶν μετοίκων σκιαδηφορεῖν ἐν ταῖς πομπαῖς ἠνάγκαζον ταῖς ἐαυτῶν κέρασι τὰς ἢ γυναῖκας, ταῖς γυναῖξί. τὰς δὲ ἀνδρας, σκαφηφορεῖν. Quæ postrema fanè verba mutila censeo, ac restituendum omninò. τὰς δὲ ἀνδρας, σφίσι σκαφηφορεῖν. Nam ciues viros sequebantur inquilini cum ligone; mulieres verò, virginisque, illorum uxores, filiarumque: illæ, cum hydriâ; istæ, cum vmbellâ, ac fellâ, vt statim dicam. Vt autem in inquilinis viri ab hoc opere Σκαφηφόροι, ita mulieres τῶν Ἰδριαφόροι nuncupatæ. Pollux docet, lib. iii. cap. iv. Σκαφηφόροι. ἔτι αὐτὰς μετοίκους ἀνάγκαζον. ἢ τὰς γυναῖκας αὐτῶν, Ἰδριαφόρος. διὰ τὸ ἔργον ἐκατέρως. Et de mulieribus capiendum istud in Hesychij glossis. Ἰδριαφόροι. μέτοιχοι.

## CAP. XXII.

*Et ephebi, pæana canentes; cum coronâ, ac chlamyde. Ea corona è milio erat, chlamys nigra; idque quare, & quàm diu: inde alba, & à quo id institutum.*

**V**Iros subsequuti ephebi chlamydati, & coronati, pæanem deæ proprium canebant. Heliodorus Æthiopic. lib. I. Παναθηναίων τῶν μεγάλων ἀγορῶν, ὅτε πλὴν ναῦν Ἀθληαῖοι Ἰπὶ γῆς τῇ Ἀθηνῶν πέμπουσιν, ἐτύχχανον μὲν ἐφηβῶν, ἄσας δὲ τὸν εὐθὺς παῖδ᾽ αἰνῶν τῇ θεῷ, καὶ τὰ νενομισμένα πομπῶν, ὡς εἶχον σοφῆς, αὐτῇ χλαμύδι, καὶ αὐτοῖς σεφάοις, ἔρχομεν οἴκαδε ὡς ἐμαυτὸν. Coronam eorum milij ramos fuisse arbitror; qualem in alijs quoque pompis habuisse animaduerto. Hesychius. Μίλιον, δένδρον ὅμοιον ἐλάτῃ, ᾧ τὰς νέες σεφάουσιν ἐν ταῖς πομπαῖς. Chlamys verò, quâ induti, nigra erat; propter luctum ob mortem Coprei, quem ab aris Heraclidas auellentem Athenienses interfecerant. idque obtinuit ad Herodem vsque Atticum, qui in albam commutare eam iussit. Accipio ex Philostrato in Herode hoc, quem dixi, Sophist. lib. II. Μετεκόσμησε δὲ καὶ τὰς Ἀθληαῖας ἐφήβους εἰς τὸ νῦν χῆμα, χλαμύδας περὶ τὸν ἀμφιέζας λθουκῆς. τῶν γὰρ δὴ μελαίνας ἐνημερῶσι τὰς ἐκκλησίας περικαθλυτο, καὶ τὰς πομπὰς (de Panathenæis illi sermo est) ἐπεμῶν, πενθῶντων δημοσίᾳ τῶν Ἀθληαίων τὸν κήρυκα τὸν

τὸν Κοπέα, ὃν αὐτοὶ ἀπέκτειναν, τὰς Ἡρακλείδας τοῦ βωμοῦ διασωσῶντα.

## CAP. XXIII.

*Denique virgines procedebant, cum canistris: unde Κανηφόροι dictæ. His iniecta velamenta, Ἰσπανίδες appellata. Adseruata verò ab illis, qui Ἀρχιθῆωροι dicti, eamque in rem Andocidis locus restitutus. Et pompa instante hi inter virgines distribuebant; castitati, prius quàm id facerent, per aliquot dies operam dantes. Virgines autem è primatibus istæ erant; sororque Harmodij contumeliâ hic affecta. Cum virginibus filie inquilinorum ibant pro pedissequis; & umbellam, ac sellam, ferentes: unde etiam Διφοφόροι nuncupata.*

**P**ost hos virgines sequebantur, cum canistris; in quibus ea, quæ ad sacra facienda necessaria: vnde illæ Κανηφόροι appellatæ. Hesychius. Κανηφόροι. ἐν ταῖς πομπαῖς αἱ ἐν ἀξιώματι παρθένοι ἐκανηφοροῦν, ὡς περ καὶ ἐν ταῖς Παναθηναίαις. Idque à tempore Erichthonij, vt initio commemoravi, vlitatum. Harpocraton in Κανηφόροι. Περὶ τῶν κανηφόρων φιλόχορον ἐν δευτέρᾳ Ἀττικῷ φησὶν, ὡς Ἐρχθονίᾳ βασιλευσῶν περὶ τὸν κατέστησαν αἱ ἐν ἀξιώματι παρθένοι φέρειν τὰ κανᾶ τῇ θεῷ, ἐφ' οἷς ἐπέκειτο τὰ πρὸς τὴν ἴσταν, ταῖς τε Παναθηναίαις, καὶ ταῖς πομπαῖς.

πομπᾶς. Et iniecta his canistris velamenta, Ἰεριανίδες nuncupata. Hesychius. Ἰεριανίδες, αἱ Σκυθικῆς ποταμῆς. καὶ τῶν Ἀθλιναίων σκεπασματα, οἷς ἐκάλυπτον τὰ ἱερὰ κανᾶ. Asseruari autem illa, ut reliqua pompæ instrumenta, solita apud eos, qui Ἀρχιθεωροὶ δικάσι. Obseruare est apud Andocidem Orat. κατ' Ἀλκιδιάδα. τὰ πομπῆα τῶν ἀρχιθεωρῶν ἀπησώμηνον, ὡς εἰς τὰ πινάκια τῆς πομπῆς τῆς ἑστίας χρησόμενον, ἐξηπάτησε, καὶ δωροδύναμι δόκῃ ἤθελε. Quem locum, insigniter corruptum, sic restituendum censeo. Ὡς εἰς τὰ πινάκια τῆς πομπῆς τῆς ἑστίας χρησόμενον. Et hi, cùm instaret pompa deducenda, inter virgines laturas distribuabant; sed eorum tanta veneratio erat, vt, priusquam ea attingerent, aliquot dies castitati operarentur. Clarum è Demosthenis verbis, in extremâ Aristocratâ. Ἀλλ' Ἀνδρολίαν ὑμῖν πομπῆων ἐπισκευασίης. Ἀνδρολίαν, ὡ γῆ, καὶ θεοί. καὶ τῆτο τὸ ἀσέβημα ἔλαττον ἔνδον ἠγάσθη; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι δεῖν, τὸν εἰς ἱερὰ εἰσόντα, καὶ χερνίβων καὶ κανῶν ἀφόρμῳ, καὶ τῆς πομπῆς θεῶν ἐπιμελείας πομπῆτι ἐσόμενον, ἔχει πομπῆων ἡμερῶν ἀριθμὸν ἀγνοῦν μόνον, ἀλλὰ τὸν βίον ὅλον ἠγροῦσθαι πομπῆτων ἐπιτηδεύματων, οἷα τῆτω βεβίωται. Erant verò, quæ canistra hæc portabant, virgines planè primariæ; neque is honos qualibuscunque habebatur. Hesychius. Αἱ ἐν ἀξιώματι παρθένου ἐκνηφόρον τῆς θεῶν, ὡς περ ἐν τοῖς Παναθηναίοις. ἔ πάσαις δὲ ἐφέτο κνηφορεῖν. Et Harpocratio η. Κατέστησαν αἱ ἐν ἀξιώματι παρθένου φέρειν τὰ κανᾶ τῆς θεῶν. Itaque Harmodij soror, tamquam hoc hono-

honore indigna, ab Hipparcho reiecta per contumeliam fuit. Thucydides lib. vi. τὸν δὲ ἐν Ἀρμόδιον (ὁ Ἰππάρχου) ἀπαρνηθέντα τῶν πέραςιν, ὡς περ διενεῖτο, πομπῆλακισεν. ἀδελφῶν γὰρ αὐτῶν κέρων ἐπαγγεῖλαιες ἦσαν, καὶ ἐν οἷσιν λέγουσιν, ἐδὲ ἐπαγγεῖλαι τῶν ἀρχῶν, διὰ τὸ μὴ ἀξίαν εἶναι. Maximus Tyrius Dissert. viii: καὶ ἀδελφῶν Ἀρμόδιου, Παναθηναίοις ἤκαστον ἐπὶ τῶν πομπῶν, κνηφορεῖσιν, ἐξήλασεν ἐπὶ ἀπμίαν. Meminit etiam Plato Hipparcho. λέγεται δὲ ἐπὶ τῶν χαλεπέρων ἀνθρώπων καὶ ὁ θανάτου αὐτῶν γινώσκειν ἔ δια τῶν τῆς ἀδελφῆς (τοῦ Ἀρμόδιου) ἀπμίαν, τῆς κνηφορίας. ἐπεὶ τῆτο γέ δὲ ἤθελε. ἀλλὰ τὸν μὲν Ἀρμόδιον γεγονέναι παιδικὰ τοῦ Ἀρμολογίου, καὶ πεπαιδευμένον ἐπὶ ἐκείνῃ. Sequebantur autem virgines has pedissequæ, quæ umbellam, & fellam, ferrent. Obseruare, ecce, licet apud Aristophanem Aibus.

Φέρε μοι σκιάδιον, ἵνα με καὶ ὁ Ζεὺς ἴδῃ

Ἄνωθεν, ἀκολουθεῖν δοκῶ κνηφορῶ.

Ad quem locum Scholiastes. ταῖς γὰρ κνηφοροῖς σκιάδιον ἢ δέφρον ἀκολουθεῖν ἔχασται. Quæ totidem verbis Suidas in Δίφρον. Erant verò hæc pedissequæ inquilinorum filix. Clarum ex Harpocratio, in Σκιάφηφοροι. προσέταπεν ὁ νόμος τοῖς μετόικοις ἐν ταῖς πομπῆσι, αὐτῶν μὲν σκιάφας φέρειν. τὰς δὲ θυγατέρας αὐτῶν, ὑδρέια, καὶ σκιάδια. Et ex Æliano, Var. Hist. lib. vi. cap. i. τὰς γὰρ παρθένους τῶν μετόικων σκιάδηφορεῖν ἐν ταῖς πομπῆσι λιλάγαζον (αἱ Ἀθλιναῖοι) ταῖς ἐαυτῶν κέραις. Atque illæ, à fellâ, quam ferebant, Δίφροφοροι indigetata. Etymologici

logici Auctor. ΔιΦροΦόροι, αἱ ταῖς κωνηφόροις εἰ-  
 πωνται, διΦροξ Ὀπιφερομύλαι. Quæ apud Hesychium  
 quoque habes, totidem verbis. Estque mentio  
 etiam earum apud Hermippum in Comœdiâ,  
 Θεοὶ inscriptâ.

ὡσπερ αἱ κωνηφόροι  
 Διθεῖσιν ἀλφίταισιν ἐν τετραμύλοις,  
 Ἐγὼ δὲ ἕνεκα τῆ ψαλάθων τὴν διΦροΦόρον.  
 Et Nicophon χειρογαστρῶν γέννα.

αὐτὸς ὀλίγον γ' αἰάγ' ἄπο  
 τῆς διΦροΦόρου, χρῆσθός ἐστι, καὶ κέσμιϑ.

## C A P. XXIV.

*Agmen pueri claudabant, tunicis amicti, quæ Παν-  
 δαμικὴν nuncupata. Curam verò pompæ omnem  
 οἱ ΝομοΦύλακες sustinebant, fasciâ albâ coro-  
 nati. Pollucis locus emendatus. Vbi instrui  
 pompa solita. Πομπῆϊον.*

**A**N & pueri in hâc pompa? Speciatim nuf-  
 quam inuenio; sed fuisse, vt in cæteris, non  
 est dubium: nam in omnibus indistinctè etiam  
 ibant, idque tunicis induti, quæ Πανδαμικὴν νο-  
 minatæ. Occurrit in Hesychij Glossis. Πανδα-  
 μικὴν, παιδικὴν χιτῶνες ἐν ταῖς πομπαῖς. Habes  
 pompam vniuersam, ordine suo explicatam; Nunc  
 dicendum, penes quosnam instruendæ  
 eius cura; deinde, vbi instrui solita. Ac curam  
 quidem

quidem instruendæ οἱ ΝομοΦύλακες sustinebant,  
 fasciâ albâ redimiti. Pollux lib. viii. cap. viii.  
 sect. vii. Ἰππαρχοὶ δὲ δύο, ἐξ ἀπάντων Ἀθηναίων αἰ-  
 ρεθέντες, Ὀπιμελόνται τῶν πολεμίων. οἱ δὲ Φύλαρχοι,  
 δέκα· εἰς δὲ τὸ Φυλῆς ἐκάστης, τῶν ἰππέων περιέστανται.  
 καθάπερ οἱ Ταξίαρχοι τῶν ὀπλιτῶν. νομοΦύλακες μὲν,  
 ἐστὲ φαίνονται εὐφροσύνην λαμβάνοντες. τὴν δὲ πομπὴν πέμπουσι  
 τῷ θεῷ. Quem locum, luxatum, corruptumque,  
 sic restituendum censeo. ἐ. τῶν πόλεμον. τῶν ἰπ-  
 πέων περιέστανται, καθάπερ οἱ Ταξίαρχοι τῶν ὀπλιτῶν. οἱ  
 δὲ Φύλαρχοι, δέκα· εἰς δὲ τὸ Φυλῆς ἐκάστης. νομοΦύλα-  
 κες μὲν, ἐ. σ. λ. Et in fine, π. πέμπουσι τῷ θεῷ. Nam  
 pompam hanc Mineruæ intelligit, quæ ἢ θεὸς  
 simpliciter, & κατ' ἐξοχὴν, ab Atheniensibus  
 dicebatur, vt notum Græcæ linguæ peritis. In-  
 strui autem illic solita, vbi reliquæ. Erat enim  
 ædificium quoddam Athenis, instruendis pom-  
 pis proprium, vrbi ingressis à Piræco, prope Ce-  
 reris. Obseruo apud Pausaniam Atticis. Εἰσ-  
 ελθόντων δὲ εἰς τὴν πόλιν (ἐκ Πειραιῶς) οἰκὸδόμενα ἐς  
 τὸν ἄστυλόν ἐστι τῶν πομπῶν, αἱ πέμπουσι τὰς μὲν ἀνὰ  
 πᾶν ἔτϑ, τὰς δὲ καὶ χρόνος διαλείποντιϑ. καὶ πλεονεχίον  
 ναός ἐστι Δήμητροςϑ. Et accuratè attendenti totum  
 illum Pausaniæ locum apparebit, fuisse inter  
 portam Piraicam, ac sacram.

## CAP. XXV.

*Deinde Homeri quoque carmina à rhapsodis recitata; idq; à quo institutum.*

Præter pompam hanc, etiam rhapsodi carmina Homeri recitabant. Lycurgus Orat. in Leocratem. Βάλομεν δὲ ὑμῖν καὶ τὸν Ὅμηρον ὡς ἀρχαῖα ἐπαινῶν. ἔγω γὰρ ὑπέλαβον ὑμῶν οἱ πατέρες ἀρχαῖον εἶναι ποιητὴν, ὥστε νόμον ἔθεντο, καὶ ἐκάλεσαν πενταετηρίδα τῶν Παναθηναίων μόνον τῶν ἄλλων ποιητῶν ῥαψοδεῖσθαι τὰ ἔπη. Ἰππίδειξιν ποιητῶν πρὸς τὰς Ἑλλήνας, ὅτι τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων προσηρῆντο εἰκότως. Institutum id ab Hipparcho, Pisistrati F. Plato testis in Hipparcho, ubi de eo verba facit. Ὅς ἄλλα τε πολλὰ καὶ καλὰ ἔργα σοφίας ἀπεδείξατο, καὶ τὰ Ὅμηρον πρῶτον ἐκόμισεν εἰς τὴν γλῶσσαν ταυτιλίαν. καὶ ἠνάγκασε τὰς ῥαψοδὰς Παναθηναίους ἐξ ὑπολήψεως ἐφεξῆς αὐτὰ διέναι, ὡς περὶ νῦν εἴη οἶδε ποιῆσαι. Et Ælianus, Var. Hist. lib. viii. cap. ii. Ἰππάρχου, ὁ Πεισιπράτης παῖς, πρὸς βύβατον ἂν τῶν Πεισιπράτη, καὶ σφῶτα ἡλιώδη Ἀθηναίων ἔταξεν, καὶ τὰ Ὅμηρον ἔπη ἐκόμισε πρῶτον εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ἠνάγκασε τὰς ῥαψοδὰς τοῖς Παναθηναίοις αὐτὰ ἀδειν.

CAP.

## CAP. XXVI.

*Coronæ quoque honoris ergo aureæ datæ, publicè in certamine gymnico per præconem pronuntiabantur. Præco etiam Atheniensibus pariter atque Platæensibus benè ut esset precabatur; idq; quando institutum. Captivi quoq; dimitti soliti.*

Quin honore quos insigni affectos vellent, coronam auream his donabant; idque publicè per præconem in gymnico certamine pronuntiabant. Apparet ex Senatusconsulto Atheniensium, in hoc Opere semel à me, iterumque, allegato. Δεδόκηται τῷ δήμῳ μνησθαι αὐτὸν τὰ μυστήρια τὰ μεγάλα, κατὰ περὶ Ἡρακλῆα τὸν Διός. καὶ σφῶτα αὐτὸν σφῶτα χρυσῷ, δῶδε χρυσῶν χιλίων. ἀναγορευθῆναι τε τὸν σφῶτα Παναθηναίοις τοῖς μεγάλοις, ἐν τῷ ἀγῶνι τῷ γυμνικῷ. Et ex altero, quod exstat in Inscriptionibus Antiquis, pag. ccccv. ΤΟΤΕ ΠΡΩΤΟΝ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΟΙΣ ΕΠΟΙΗΣΕΝ ΤΟΝ ΔΗΜΟΝ ΤΟΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΔΗΛΩΙ ΤΙΜΗΘΗΝΑΙ ΧΡΥΣΩΙ ΣΤΕΦΑΝΩΙ ΑΝΑΓΟΡΕΥΟΜΕΝΩΙ ΕΝ ΤΩΙ ΕΝ ΑΣΤΕΙ ΘΕΑΤΡΩΙ. Estque hæc ipsa de re insignis locus Demosthenis, Orat. Περὶ τοῦ σφῶτα. Δεδόχθαι τῇ βελῆ, καὶ τῷ δήμῳ, σφῶτα Χαλκίδημον, καὶ Διόφιμον, χρυσῷ σφῶτα. καὶ ἀναγορευθῆναι Παναθηναίοις τοῖς μεγάλοις, ἐν τῷ γυμνικῷ ἀγῶνι. Præterea in his, ut in alijs item festis quin-

F 2

quenna-

quennialibus, præco Atheniensis conceptis verbis precabatur, ut Atheniensibus pariter, ac Plataensibus, bene esset; idque à pugna Marathoniana institutum, in qua illi, in sinistro cornu positi à Miltiade, fortiter fecerant. Hoc accipimus ex Herodoto, lib. VI. τελευταῖοι δὲ ἐπέασοντο, ἔχοντες τὸ δῶνυμον κέρως, Πλαταιέες. διὰ ταύτης γὰρ σφι τῆ μάχης, Ἰστίας Ἀθωαίων ἀγαλόντων ἐς πανηγύρεως τὰς ἐν τῆσι πεντητηρίσι ἡροιδίας, κατὰ χεῖρα ὁ κῆρυξ ὁ Ἀθωαῖος, ἅμα τε Ἀθωαίοισι λέγων γίνεσθαι αἰγάδα καὶ Πλαταιεῦσι. Ad extremum captiuos etiam vinculis soluere tunc permissum. Ulpianus in Demosthenis Timocratéam. κατὰ πέντε ἔτη ἤγετο τὰ Παναθηναῖα. τότε δὲ ἐξελῶ ἀφείδαι τοῦ δεσμοῦ τὰς δεσμώτας, διὰ τὴν πανήγυριν.

## CAPVT XXVII.

*Qui cætera festa quinquennialia curabant, Ἱεροποιοὶ appellati, Panathenæa hæc non curabant; quæ etiam à Themistocle exule celebrata.*

*Deniq, eorum mystica ratio.*

**I**llud autem, prius quàm finiam, minimè mihi prætereundum; cùm festa cætera quinquennialia οἱ Ἱεροποιοὶ curarent, sola eos Panathenæa non curasse. Etymologici Auctor in Ἱεροποιοί. καὶ τὰς πεντητηρίδας ἀπάρας διοικῆσι, πάλιν Παναθηναίων. Etiam illud admonendum; Themistocli exuli

exuli apud Magnesium celebrata. Athenæus lib. XII. Πόσις δὲ ἐν τρίτῳ Μαγνητικῶν, τὸν Θεμιστοκλέα Φησὶν ἐν Μαγησία τὴν Σεφανηφόρον δεξιῶν λαβόντα, ἦσαι Ἀθωαῖ, καὶ τὴν ἑορτὴν Παναθηναῖα ὀνομάσαι. Mysticam verò instituti huius festi rationem Proclus tradit, in Timæum Comment. I. Ἡ δὲ τῶν Παναθηναίων (ἑορτὴ ἔοικε δηλῶν) τὴν διὰ τοῦ νοῦ καθήκοντι διαξίαν εἰς τὸν κόσμον, καὶ τὴν ἀνακρίσιν τὴν ἀπύχουτον τῶν κοσμικῶν ἐναντιώσεων. φιλόσοφος γὰρ ἅμα καὶ φιλοπόλεμος ἦδε ἡ θεός.

FINIS.

F 3

OMISSVM



## O M I S S V M.

Παγ. 20. in fine capituli XII. ubi adde. Porro triremibus apud Sunium quoque certatum. Luculentus Lysiae locus in hanc rem est, quem citare initio capituli iam incœpi, ex Ἀπολογία δωροδοκίας. Παναθηναίοις τοῖς μικροῖς ἐχορήγησεν πύρριχισαῖς ἀφνειοῖς, καὶ αἰήλωσαι ἐπὶ ἀ μναῖς. νενίκηκα δὲ τρηῖρει μὲν ἀμιλλώμεν ὅτι Σκνίω, αἰαλώζας πεντηκαίδεκα μναῖς.

## I N D E X

## I N D E X

## A V C T O R V M,

Qui hîc

Citantur, illustrantur, emendantur.

- Æ \*Lianus, 35. 39. 42. *Dionysius Halicarnassens,*  
 emend. 35. 5. 19.  
*Andocides*, 12. *Epictetus*, 6.  
 emend. 38. *Etymologici Auctori*, II. 28.  
*Anonymus in Argumento* 32. 40. 44.  
*Midiana*, 7. 23. *Euripides*, 25. 27.  
*Anonymus in Descriptione* *Eusebius*, 12.  
*Olympiadum*, 12. 15. *Eustathius*, I. 15. 27. 33.  
*Apollodorus*, 4. 9. *Frontinus*, 29.  
*Apostolius*, 4. *Harpocraton*, 2. 3. II. 12.  
*Aristides*, 3. 6. 9. 15. 20. 13. 24. 28. 37. 38. 39.  
*Aristophanes*, II. 19. 22. 26. *Heliodorus*, 30. 36.  
 33. 39. *Hermippus*, 40.  
*Aristoteles*, 8. *Herodotus*, 44.  
*Athenæus*, 5. 10. 12. 17. 22. *Hesychius*, I. 9. 13. 21. 28.  
 31. 45. 30. 32. 35. 36. 37. 38. 40.  
*Charisius*, 5. emend. 15. 33.  
*Demosthenes*, 23. 38. 43. *Hippocrates*, 12. 23.  
*Diodorus Siculus*, 4. *Inscriptiones Antiquæ*, 43.  
*Diogenes Laërtius*, 16. *Ioannes Tzetzes*, 27.

Iunctis,

- Iuncus*, 34.  
*Libanius*, 2.  
*Lucianus*, 18. 21.  
*Lutatius*, 27. 32.  
*Lycurgus*, 42.  
*Lyfius*, 16. 19. 23. 46.  
*Maximus Tyrius*, 8. 39.  
*Moschopulus*, 24.  
*Nicophon*, 40.  
*Pausanias*, 2. 3. 9. 14. 41.  
*Philo*, 13.  
*Philostratus*, 13. 16. 17. 20.  
 31. 36.  
*Plato*, 10. 11. 24. 31. 39.  
 42.  
*Plautus*, 24.  
*Plinius*, 5. 17. 18.  
*Plutarchus*, 3. 10. 13. 14.  
 15. 27. 30.  
*Pollux*, 2. 9. 15. 32. 35.  
 emend. 41.  
*Proclus*, 7. 8. 26. 45.
- Schol. Aristophanis*, 2. 7. 10.  
 18. 19. 22. 24. 26.  
 30. 33. 34. 39.  
*Schol. Euripidis*, 2. 3. 6. 26.  
 28,  
*Schol. Pindari*, 18. 20.  
*Schol. Sophoclis*, 18.  
*Senatusconsultum Atheniensium*, 12. 23. 43.  
*Seruius*, 24. 26.  
*Sophocles*, 15.  
*Stephanus*, 13.  
*Stobaeus*, 6. 34.  
*Suidas*, 2. 4. 7. 11. 16. 17.  
 25. 30.  
*Theodoretus*, 2. 4.  
*Thucydides*, 6. 29. 30. 34. 39.  
*Virgilius*, 24. 26. 31.  
*Vipianus Rhetor*, 44.  
*Xenophon*, 10. 16. 23. 33.  
*Xiphilinus*, 5.  
*Zenobius*, 12.





*[Faint, illegible text impressions, likely bleed-through from the reverse side of the page.]*

